

- 250 Jahre Heiligensprechung Johannes von Nepomuk, Landespatron von Böhmen und Bayern: 25 Jahre Schirmherrschaft des Freistaates Bayern über die Sudetendeutschen. 1979. München: Adalbert Stifter Verein.
- 450 Jahre Sammeln in Zittau. 90 Jahre Zittauer Geschichts- und Museumsverein. Zittauer Geschichtsblätter. Heft 50. Zittau (SRN): Zittauer Geschichts- und Museumsverein e.V., Städtische Museen Zittau. ISBN 978-3-944560-11-3.
- ABSMIEIER, Christine; ASCHKE, Matthias; FATA Mária; RÖDER, Annemarie; SCHINDLING, Anton (ed.). 2018. Religiös motivierte Migrationen zwischen dem östlichen Europa und dem deutschen Südwesten vom 16. bis zum 19. Jahrhundert. *Veröffentlichungen der Kommission für geschichtliche Landeskunde in Baden-Württemberg*. B. 219. Stuttgart.
- ADAM, Alfons. 2013. *Die Arbeiterfrage soll mit Hilfe von KZ-Häftlingen gelöst werden. Zwangsarbeit in KZ-Außenlagern auf dem Gebiet der heutigen Tschechischen Republik*. Berlin: Metropol. ISBN 978-3-86331-083-7.
- ANDĚL, Rudolf. 1958. Styky severních Čech s Lužicí v letech 1419–1434. In *Sporník Severočeského muzea. Historia 1*. Liberec: Severočeské muzeum.
- ANDĚL, Rudolf. 1961. *Husitství v severních Čechách*. Liberec: Severočeské nakladatelství.
- ANDĚL, Rudolf. 1968. Globocivo vyobrazení frýdlantského panství z r. 1660. In *Acta regionalia 1966–1967*. Praha.
- ANDĚL, Rudolf. 1971. Hospodářská situace drobných šlechtických statků na česko-lužickém pomezí v 17. století. In: VŮJTÍŠKOVÁ, Marie (ed.). *Sporník příspěvků k době poddanského povstání r. 1680 v severních Čechách*. Praha: Tisková, editoři a propagační služba místního hospodářství.
- ANDĚL, Rudolf. 1980. Kristián Karel z Platz a Ehrenthal v čele správy gallasovských statků (1690–1722). In *Sporník příspěvků k době poddanského povstání roku 1680 v severních Čechách*. Praha: Tisková editoři a propagační služba.
- ANDĚL, Rudolf. 1981. Pěstování a zpracování lnu na statcích drobné lenní šlechty na Frýdlantsku v 17. století. *Lnářský průmysl. Příspěvky k dějinám*. 4. Trutnov: Generální ředitelství VJH Lnářský průmysl v Trutnově, Texlen, n. p. Trutnov.
- ANDĚL, Rudolf. 1984a. Tři právní případy z dějin frýdlantské lenní šlechty v 17. století. In *Sporník Severočeského muzea. Historia 7*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.
- ANDĚL, Rudolf a kol. 1984b. *Hydry, zámký a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Severní Čechy*. Díl III. Praha: Nakladatelství Svoboda.
- ANDĚL, Rudolf. 1984c. Příspěvek k dějinám cechu pláteníků ve Frýdlantě a Novém Městě pod Smrkem. In: *Lnářský průmysl, příspěvky k dějinám*, sv. 5. Trutnov: generální ředitelství VJH Lnářský průmysl v Trutnově ve spolupráci s n. p. Technolom Lomnice nad Popelkou. S. 53–66.
- ANDĚL, Rudolf. 1986. Frýdlantská lenní šlechta a odraz její existence v uměleckohistorických památkách. In *Sporník Severočeského muzea, Historia 8*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.
- ANDĚL, Rudolf. 1991. Třicetiletá válka na česko-lužickém pomezí a v přilehlém Pojizeří. In *Sporník Severočeského muzea. Historia 10*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.
- ANDĚL, Rudolf. 1996. Hospodářství a nižší šlechta na drobných statcích česko-lužického pomezí v 16. a 17. století. In *Vědecké pojednání = Wissenschaftliche Abhandlungen = Prace naukowe*. Liberec: Technická univerzita v Liberci.
- ANDĚL, Rudolf. 1997. Šestiměstí a severní Čechy. In 650 Jahre des Oberlausitzer Sechsstädtebund. *Mitteilungen des Zittauer Geschichts- und Museumsvereins*. 25. Bad Muskau.
- ANDĚL, Rudolf. 1999. Česko-lužické pomezí po vestfálském míru. In *350ročica Pokoju Westfalskiego na terenach Euroregionu Nisa 1648–1998*. Jelenia Góra: Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nisa.
- ANDĚL, Rudolf. 2003a. Frýdlant v Čechách v době gotiky. In *Ústecký sporník historický*, 2003/1. Ústí n. L.: Muzeum města Ústí nad Labem. ISBN 80-86475-03-4.
- ANDĚL, Rudolf. 2003b. Osudový pobyt hraběte Jáchyma Ondřeje Šlika na Frýdlantě. In *Fontes Nissae = Prameny Nisy*. Roč. IV. Liberec: Technická univerzita v Liberci.
- ANDĚL, Rudolf. 2005. Jáchym Ondřej hrabě Šlik. In *Osobnosti v dějinách regionu 2*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 80-7083-941-4.
- ANDĚL, Rudolf. 2006. Šlechtičtí na frýdlantských lenních statcích v první polovině 17. století. In *Ve znamení zemi Koruny české. Sporník k šedesátým narozeninám profesorky Lenky Bobkové*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta. ISBN 80-903756-1-8.
- ANDĚL, Rudolf. 2007. Albrecht z Valdštejna a „jeho“ lenní šlechta na frýdlantském panství. In FUCÍKOVÁ, Eliška; ČILIPKA, Ladislav. *Valdštejn. Albrecht z Valdštejna. Inter amica silent musea?* Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1565-5.
- ANDĚL, Rudolf. 2008. Bitva u Liberce 21. dubna 1757. In *Sřední Evropa – Čechy, Slezsko a Horní Lužice – ve hře velmocí 18. století*. Liberec: Euroregion Nisa, Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-437-5.
- ANDĚL, Rudolf; KARPAŠ, Roman (eds.). 2002. *Frýdlantsko. Minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor*. Liberec: Nakladatelství 555. ISBN 80-86424-18-9.
- AURIG, Rainer. 1995. Auseinandersetzungen zwischen den Städten Görlitz und Zittau in Fragen der Verkehrsführung und des Handels im späten Mittelalter und die Stellung der Landesherren dazu. In *Besiedlung der Neisseregion. Urgeschichte-Mittelalter-Neuzeit. Mitteilungen des Zittauer Geschichts- und Museumsvereins*. 22. Zittau. Baedeker. Sachsen. 2007. Ostfilmen.
- BAHLČEK, Joachim; DUDEČEK, Volker (Hg.). 2002. *Welt – Macht – Geist. Das Haus Habsburg und die Oberlausitz 1526–1635*. Görlitz/Zittau.
- BACHTÍK, Jakub. 2015. Kostel sv. Archanděla Michaela ve Smržovce a dílo pražského barokního stavitele Antona Schmidta na Jablonceku.
- BALBIN, Bohuslav; VAŠICA, Josef, eds. 1940. *Bohuslava Balbina, kněze z Tovaryšstva Ježíšova, Život svatého Jana Nepomuckého*. Praha: L. Kuncfík.
- BALDOVÁ, Anna. 2007. *Kittelův dům v Krásné u Jablonce nad Nisou v kontextu tradiční lidové architektury Jabloncka*. Magisterská práce. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav evropské etnologie.
- BAROCH, Karel. 1993. *Dějiny Nepomucka. Díl 4, Sv. Vojtěch; Sv. Jan Nepomucký*. 1. vyd. Plzeň: Nava.
- BAŠTOVÁ, Marie. 1978. Stavebně-historický průzkum města Frýdlantu. Praha: Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů v Praze. Kopie uložena v NA Praha – Stavebně historické průzkumy, inv. č. 300/1, II.
- BAUER, Otakar. 1947. Žitava v českých dějinách. In FRYNTA, Antonín; ROKYTA, Hugo (eds.). *Žitavsko v českých dějinách*. Praha.
- Barokní umění a jeho význam v české kultuře: sporník symposia, které pořádala Národní galerie v Praze k připomenutí osobností a díla Oldřicha J. Blažičky ve dnech 11. a 12. prosince 1986. 1991. Praha: Národní galerie. ISBN 80-7035-017-2.
- BĚLINA, Pavel; KAŠE, Jiří; KUČERA, Jan P. 2006. *České země v evropských dějinách. Díl třetí 1756–1918*. Praha, Litomyšl: Paseka.
- BELLING, Vojtěch. 2003. Vývoj středověkého osídlení Frýdlantska. In *Ústecký sporník historický*, 2003/1. Ústí n. L.: Muzeum města Ústí nad Labem. ISBN 80-86475-03-4.
- BELLING, Vojtěch. 2003: Vývoj a postavení tzv. provincie Žitavsko v *Mediaevalia Historica Bohemica* 9.
- BELLING, Vojtěch. 2006. Lenní šlechta na Frýdlantsku ve vrcholném a pozdním středověku. Příspěvek k výzkumu postavení manů na šlechtických domíniích. In *Ve znamení zemi Koruny české. Sporník k šedesátým narozeninám profesorky Lenky Bobkové*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta. ISBN 80-903756-1-8.
- BENDA, Jan. 2013. *Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938–1939*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2119-7.
- BENEŠ, Bedřich; SCHEYBAL, Josef V.; SCHEYBALOVÁ, Jana. 1969. *Památky Jabloncka. Přehled historických památek okresu Jablonce nad Nisou*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.
- BENEŠOVSKÁ, Klára et al. 2009. *Velké dějiny zemí Koruny české. Tematická řada, Architektura*. Praha: Paseka.
- BENNESCH, Josef. 1924. *Ortsgeschichte von Haindorf*. Friedland i. B.: Stadtgemeinde Haindorf, 1924.
- BENNESCH, Josef. 1924. *Ortsgeschichte von Haindorf*. Haindorf: Verlag der Stadtgemeinde Haindorf.
- BERAN, Jiří. 1959. Mnichovohradištské panství v *Sporník Severočeského muzea, Iada Historia*. 2. Liberec: Krajské nakladatelství Liberec. S. 171–187.
- BERAN, Lukáš; VALCHAŘOVÁ, Vladislava. *Industriál Libereckého kraje, technické stavby a průmyslová architektura*. Praha, ČVUT Praha, 2007. ISBN 978-80-01-03798-0.
- BERKEL, Paul. 1896. *Geschichte der Stadt Lauban*. Lauban.
- BERNAU, Friedrich. 1903. Studien und Materialien zur Spezialgeschichte und Heimatskunde des deutschen Sprachgebiets in Böhmen und Mähren. In RESEL, Anton, Franz. 1903. *Heimatskunde des Reichenberger Bezirks*. 1. Reichenberg: Lehrerverein der Stadt- und Landbezirkes Reichenberg.
- BERNT, Anton. 1989. *Die Germanen und Slaven in Böhmen und Mähren. Spuren früher Geschichte in Herzland Europas*. Tübingen.
- BESCHÖRNER, Hans. 1927. Ortsnamenforschung und Siedlungsgeschichte in Sachsen. In *Deutsche Siedlungsforschungen. Rudolf Kötzschke zum 60. Geburtstag*. Leipzig – Berlin. *Beschreibung der Exzellenz Graf Clamm Gallasischen Herrschaft Friedland nebst Führer zur Exkursion des Deutschen Forstvereines für Böhmen am 13. Juli 1914 in das Isergebirge*. Friedland (Frýdlant): Selbsverlag, tisk Franz Riemer.
- Bibliografie historii Slezska 2003 = Bibliographie zur Geschichte Schlesiens 2003 = Bibliografie dějin Slezska 2003*. 2012. Wrocław, Marburg, Opava: Uniwersytet Wrocławski, Herder Institut Marburg, Slezský ústav SZM Opava. ISBN 978-3-87969-368-9 (D), 978-83-229-3263-6 (PL), 978-80-86224-86-2 (CZ).
- BIEGEL, Richard. 2012. *Mezi barokem a klasicismem. Proměny architektury v Čechách a Evropě 2. polovina 18. století*. Praha: Karolinum.
- BILLIG, Gerhard. 1996. Zur Rekonstruktion der ältesten slawischen Burgbezirke im obersächsisch-meissnischen Raum auf der Grundlage des Bayerischen Geographen. *Neues Archiv für sächsische Geschichte und Altertumskunde* (Neue Folge). 66. Weimar.
- BÍLKOVÁ, Libuše; CHOCHOLOUŠKOVÁ, Hana; MELANOVÁ, Miroslava; MOHR, Jan. 1993. *Liberecká radnice*. Liberec: Město Liberec, nakladatelství Dialog.
- BÍLKOVÁ, Libuše. 1996. Albrecht z Valdštejna a Liberec. In KARPAŠ, Roman (ed.) *Kniha o Liberci*. Liberec: Dialog, knižní velkoobchod a nakladatelství. ISBN 80-86761-13-4.
- BINDER, Theodor von. 1913. *Beiträge zur Geschichte der Stadt Friedland i. B. vom Jahre 1813*. Friedland: Franz Riemer.
- BINDER, Thomas (ed.). 2012. 666 Jahre Sechsstädtebund. *Veröffentlichungen aus dem Stadtarchiv Kamenz*. Band 1. Görlitz, Zittau: Verlag Gunter Oettel.
- BLÁHOVÁ, Marie. 1995. Staročeská kronika tak řečeného Dalimila v kontextu středověké historiografie latinského kulturního okruhu a její pramenná hodnota. *Staročeská kronika tak řečeného Dalimila III*. Praha.
- BLASCHKA, Anton. 1960. Vom Namen Tschirnhaus. In *Quellen und Studien zur Geschichte Osteuropas VII*.
- BLASCHKE, Karlheinz. 1956. *Historisches Ortsverzeichnis von Sachsen*. Teil. IV. Oberlausitz. Dresden.
- BLASCHKE, Karlheinz. 1960. Die Entwicklung des sorbischen Siedlungsgebietes in der Oberlausitz. In LUDAT, Herbert; JANKUHN, Heinrich; SCHLESINGER, Walter; SCHWARZ, Ernst (eds.). *Siedlung und Verfassung der Slaven zwischen Elbe, Saale und Oder*. Giessen.
- BLASCHKE, Karlheinz. 1961. Zur Siedlungs- und Bevölkerungsgeschichte der Oberlausitz. In RUTHEROKU, Martin (ed.). *Oberlausitzer Forschungen*. Leipzig.
- BLASCHKE, Karlheinz. 1967. *Bevölkerungsgeschichte von Sachsen bis zur industriellen Revolution*. Weimar.
- BLASCHKE, Karlheinz. 1990. *Geschichte Sachsens im Mittelalter*. München.
- BLAŽEK, K. 1887. *Der ausgestorbene Adel der Provinz Schlesien und der O. Lausitz*. Teil 1. Nürnberg.
- BLAŽIČEK, Oldřich J. 1971. *Umění baroku v Čechách*. Praha: Obelisk.
- BLAŽIČEK, Oldřich J. et al. 1973. *Barok v Čechách: výběr architektury, plastiky, malby a uměleckých řemesel 17. a 18. století*. Praha: Obelisk.
- BLAŽIČEK, Oldřich Jakub (et al.). 1989. *Dějiny českého výtvarného umění*. II/1 a II/2. Praha: Academia. ISBN 80-200-0069-0.
- BOBKOVÁ, Lenka. 1993. Územní politika prvních Lucemburků na českém trůně. *Acta Universitatis Purkynianae. Philosophica et historica I*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně.
- BOBKOVÁ, Lenka. 1999. Pňňal neboli Šestiměstí v protihabsburském odboji roku 1547. In VOREL, Petr (ed.). 1999. *Stavovský odboj roku 1547. První krize habsburské monarchie. Sporník příspěvků z vědecké konference konané v Pardubicích 29.–30. 9. 1997*. Pardubice, Praha: Východočeské muzeum v Pardubicích, Historický ústav Akademie věd ČR v Praze, Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-86046-34-1.
- BOBKOVÁ, Lenka. 1999. *Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pírně v letech 1621–1639*. Praha.
- BOBKOVÁ, Lenka; BŘEZINA, Luděk; ZDICHYNEC, Jan. 2008. *Horní a Dolní Lužice. Stručná historie států*. Praha.
- BOCK Jiří. 2008. *Kateřinky 1608–2008. Přehled dějin a rozvoje kdysi samostatné obce k 400. výročí jejího založení*. Liberec: Česká beseda. ISBN 978-8087100-06-6.
- BOCK, Jiří. 2014a. *Čech soukeníků Liberec 1579–1860 (1868)*. Inventář archívního fondu, archívni pomůcka č. 449. Státní okresní archiv Liberec.
- BOCK, Jiří. 2014b. *Společenstvo soukeníků Liberec (1838) 1861–1945*. Inventář archívního fondu, archívni pomůcka č. 446. Státní okresní archiv Liberec.
- BOCK, Jiří. 2014c. Hospodářské poměry a správní vývoj Liberce od doby husitské do roku 1622. *Fontes Nissae-Prameny Nisy*. XV. č. 1. S. 30–53.
- BOCK, Jiří. 2016. *Liberec III – Jeřáb. Městská čtvrt v proměnách doby*. Liberec: Česká beseda. ISBN 978-80-86660-40-0.
- BOELCKE, Willi. 1957. Bauer und Gutsherr in der Oberlausitz. Ein Beitrag zur Wirtschafts-, Sozial-, und Rechtsgeschichte der ostelbischen Gutsherrschaft. *Spisy instituta za serbski ludospyt 5*. Bautzen.
- BOELCKE, Willi. 1969. *Verfassungswandel und Wirtschaftsstruktur. Die mittelalterliche und neuzeitliche Territorialgeschichte ostmitteldeutscher Adels Herrschaften als Beispiel*. Würzburg.
- BOETTICHER, Walter von. 1897. Die Rügengerichte in Görlitz und in Löbau. *Neues lausitzisches Magazin*. 73.
- BOHÁČ, Zdeněk. 1982. Katastry – málo využitý pramen k dějinám osídlení. *Historická geografie*. 20.
- BOHÁČ, Zdeněk. 1986. Geneze sídla a pluziny jako pramen k dějinám osídlení. *Historická geografie*. 25.
- BOHÁČ, Zdeněk. 1987. Postup osídlení a demografický vývoj českých zemí v 15. století. *Historická demografie*. 12.
- BOHÁČOVÁ, Veronika; KUCROVÁ, Veronika (eds.). 2012. *Sadláci si dělají, co chtějí. Sporník vybraných prací profesora Jaroslava Čechury*. Praha: Nakladatelství Lidových novin. ISBN 978-80-7422-106-4.
- BÖHM, Jaroslav. 1932. *Tätigkeitsbericht 1932*. Archiv nálevoých zpráv AV AVČR, čj. 4583/52.
- BORN, Martin. 1974. Die Entwicklung der deutschen Agrarlandschaft. *Erträge der Forschung*. 29. Darmstadt.
- BOUZA, Erik; SOMES, Jaroslav. 1975. In BOUZA, Erik (ed.). *Povstání poddanského lidu 1775 v severovýchodních Čechách*. Hradec Králové: Kruh. S. 342–408.
- BRADÁČOVÁ, Michaela; BRESTOVANSKÝ, Petr; ZIKA, Radomír. 2014. *Památná místa bitvy u Liberce 21. 4. 1757. Průvodce po jednotlivých zastávkách*. Liberec: Archa 13, o. p. s.
- BRANKAČK, Jan; MĚTŠK, Frido. 1977. *Stawizny Serbow*. I. Budyšín.
- BRANKAČK, Jan. 1964. Studien zur Wirtschaft und Sozialstruktur der Westslaven zwischen Elbe-Saale und Oder aus der Zeit vom 9. bis zum 12. Jahrhundert. *Spisy instituta za serbski ludospyt*. 23. Bautzen.
- BRANKAČK, Jan. 1990. *Landbevölkerung der Lausitzen im Spätmittelalter. Huttenbauern, Besitzverhältnisse und Feudallasten in Dörfern grosser Grundherrschaften von 1374 bis 1518*. Bautzen.
- BRESTOVANSKÝ, Petr; STARA, Marcela. 1999. *Archeologie Libereckého kraje*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.

- BROŽ, Radek. 2017. Rudolfovo, most mezi Libercem a Jizerskými horami. *Krkonosce – Jizerské hory*. Č. 9. Vrchlabí: Správa Krkonoského národního parku. ISSN 1214-9381.
- BRUSCHA, Richard. 1935. Die im Jeschken verschwundene Kriegskasse vom 1813. *Reichenberger Zeitung*. 12. května 1935, roč. 76, č. 111, s. 22. Liberec.
- BÜBEN, Milan. 2006. *Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích*. III. díl, I. svazek, Žebrava řády. Praha: Libri. ISBN 80-7277-084-5.
- BUJLO, Wioletta; KAPALCZYNSKI, Wojciech. 1992. *Zabytky i muzea Województwa Jeleniogórskiego*. Jelenia Góra: Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, Oddział w Jeleniej Górze.
- BUKOVANSKÁ, Marie. 1992. Petroarchaeology of Neolithic artifacts from Central Bohemia, Czechoslovakia. *Scripta Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis, Geology* 22. Brno: Masarykova univerzita. S. 7–16.
- BURDOVÁ, Pavla; CULKOVÁ, Dagmar; ČANOVÁ, Eliška; LIŠKOVÁ, Marie; RAJTORAL, František (eds.) 1970. *Tereziánský katastr český, svazek 3, Dominikál*. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra ČSR, 1970.
- BÜRGER, Stefan; WINZELER, Marius. 2006. *Die Stadtkirche St. Peter und Paul in Görlitz*. Dössel.
- CARPZOV, Anton. 1716. *Annalecta fastorum Zittaviensium*. Zittau.
- CERMAN, Markus. 1997. Gutterschaft vor dem „Weissen Berg“. Zur Verschärfung der Erbsuntertänigkeit in Nordböhmen 1380 bis 1620. In PETERS, Jan (ed.). *Gutterschaftsgesellschaften im europäischen Vergleich*. Berlin.
- CERMAN, Markus; STEFANOVÁ, Dana. 2002. Wirtschaft und Sozialstruktur in der Herrschaft Frýdlant und Liberec, 1590–1750. In: CERMAN, Markus; ZEITLHOFFER, Hermann (eds.). *Soziale Strukturen in Böhmen. Ein regionaler Vergleich von Wirtschaft und Gesellschaft in Gutterschaften*, 16–19. Jahrhundert. Wien: Verlag für Geschichte und Politik, München: Oldenbourg Wissenschaftsverlag. S. 70–87.
- COBLENTZ, Walter. 1960. Zur Situation der archäologischen Slawenforschung in Sachsen. In LUDAT, Herbert; JANKUHN, Heinrich; SCHLESINGER, Walter; SCHWARZ, Ernst (eds.). *Siedlung und Verfassung der Slawen zwischen Elbe, Saale und Oder*. Giessen.
- Correspondance de Napoléon Ier. Publiée par Ordre de l'Empereur Napoléon III*. 1868a. Sv. 25. Paris: Henri Plom & J. Dumaine.
- Correspondance de Napoléon Ier. Publiée par Ordre de l'Empereur Napoléon III*. 1868b. Sv. 26. Paris: Henri Plom & J. Dumaine.
- CZOERNIG, Carl Joseph. 1829. *Topographisch-historisch-statistische Beschreibung von Reichenberg. Nebst einem Anhang, die Beschreibung von Gablonz enthaltend*. Wien: Friedrich Volke.
- CZOK, Karl. 1961. Der Oberlausitzer Sechsstädtebund in vergleichender geschichtlicher Betrachtung. In: *Oberlausitzer Forschungen*. Leipzig. S. 108–120.
- ČANOVÁ, Eliška. 1980. Rekatolizace severních Čech. In *Šťorník příspěvků k době poddanského povstání roku 1680 v severních Čechách*. Praha: Tisková, ediční a propagační služba místního hospodářství.
- ČECHURA, Jaroslav. 1999. Žilí snad na panství Frýdlant v 17. století I/II? K metodice studia velkostatek struktury střední Evropy raněho novověku. *Časopis Národního muzea – řada historická*. Roč. CLXVIII, č. 1–2. S. 1–20.
- ČECHURA, Jaroslav. 2001. *Selské rebelie roku 1680. Sociální konflikty v barokních Čechách a jejich každodenní souvislosti*. Praha: Libri. ISBN 80-7277-064-0.
- ČECHURA, Jaroslav. 2003. Gallasové – barokní podnikatelé. In *Pocta profesoru Zdeňku Jindroví k sedmdesátým narozeninám. Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et Historica*. 3–1998. Studia Historica L. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum. ISBN 80-246-0511-2, ISSN 0567-8293.
- ČECHURA, Jaroslav. 2012a. Dominium Smiřčických – protokapitalistický podnikatelský velkostatek předböhorských Čech. In BOHÁČOVÁ, Veronika; KUCROVÁ, Veronika (eds.). 2012. *Sedláci si dělají, co chtějí. Šťorník vybraných prací profesora Jaroslava Čechury*. Praha: Nakladatelství Lidových novin. ISBN 978-80-7422-106-4.
- ČECHURA, Jaroslav. 2012b. Panství Frýdlant po třicetileté válce (Norma, konfesionalizace a každodenní realita). In BOHÁČOVÁ, Veronika; KUCROVÁ, Veronika (eds.). 2012. *Sedláci si dělají, co chtějí. Šťorník vybraných prací profesora Jaroslava Čechury*. Praha: Nakladatelství Lidových novin. ISBN 978-80-7422-106-4.
- ČECHURA, Martin (ed.). 2012. *Zaniklé kostely Čech*. Praha: Libri. ISBN 978-80-7277-507-1
- ČECHURA, Rudolf. 1990. Rolnictvo v Čechách v pozdním středověku. *Český časopis historický*. 88.
- ČECHURA, Rudolf. 2002. Sedlák v českém středověku. In NODL, Martin; SMAHEL, Martin (eds.). *Člověk v českém středověku*. Praha.
- ČERMÁKOVÁ, Jana. 2011. *Malovaná mapa frýdlantského panství od Samuela Globice z Bučína*. Liberec: Technická univerzita, bakalářská práce.
- ČERNÝ, Ervín. 1979. Zaniklé středověké osady a jejich pluziny. *Studie ČSAV*. 1–1979. Praha: Československá akademie věd.
- DAVIES, Norman. 2005. *Evropa. Dějiny jednoho kontinentu*. Praha: Academia/Prostor.
- Dějiny českého výtvarného umění 1/1*. 1984. Praha: Academia. ISBN 80-200-0069-0.
- DEMIDZUK K. 2002. Oznakowanie działek górniczych na Dolnym Śląsku w archiwaliach archeologicznych do 1945 roku. *Uczniowie Agricoli*. Jelenia Góra.
- Die Besiedlung der Neißeregion. Urgeschichte – Mittelalter – Neuzeit*. 1. Symposium der Geschichtskommission der Euregion Neißer am 13. und 14. Oktober 1993 in Zittau. 1995. Zittau: Zittauer Geschichts- und Museumvereins e. V., Städtischen Museen Zittau.
- Die Uebertragung der Marienstatue. 1900. In: *Reichenberger Zeitung* 41. Č. 286, 2. 12., s. 3.
- DOHNA, Siegm. Graf von. 1876. *Aufzeichnungen über die erloschenen Linien der Familien Dohna II*. Berlin.
- DOHNAL, Martin – ŠIDA, Petr. 2000. *Etнологický výzkum – novověká vesnice a její zázemí*. Rukopis ročníkové práce.
- DOLLINGER, Philippe. 1982. In IRISGER, Franz (ed.). *Bayerische Bauernstand vom 9. bis zum 13. Jahrhundert*. München.
- DOMANSKI, G. Stan i potrzeby badań nad osadnictwem dorzecza Nysy Łużyckiej i Bobru w okresie późnolatorskim i rzymskim. *Archeologia Polski*. Tom 15.
- DRAHOTOVÁ, Olga; KISCH, Roland et al. 2005. *Historie sklářské výroby v českých zemích. I. díl. Od počátku do konce 19. století*. Praha: Academia.
- DUDECK, Volker; TOMLOW, Jos. *Der Zittauer Ring – Kunstwerk Stadt. Phantasievoller Städtebau des 19. Jahrhunderts*. Zittau, Görlitz: Verlag Gunter Oettel.
- DURDIK, Tomáš. 1999. *Ilustrovaná encyklopedie českých hradů*. Praha.
- DVOŘÁK, Bohumil. 2002. Protinacstický dvoboj v Pojizeří 1939–1945. Historie, doklady a vzpomínky bojovníků za svobodu. *Malá Bolešlav*. Severočeské revoluční národní podzemní hnutí Pojizeří při ČSBS-SDOP ČR, Okresní muzeum Malá Bolešlav, Státní okresní archiv Malá Bolešlav.
- EBEL, Martin. 2005. *Nástin dějin českého stavebního práva*. Praha: pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vydala ABF. ISBN 80-86905-05-5.
- EBERT, Walter. 1936. *Landliche Siedelformen im deutschen Osten*. Berlin.
- EICHLER, Ernst; WALTHER, Hans. 1975. Ortsnamenbuch der Oberlausitz. I. *Deutsch-slawische Forschungen zur Namenkunde und Siedlungsgeschichte*. 28. Berlin.
- EICHLER, Ernst. 1963. Die Bedeutung der Oberlausitzer Grenzskunde und anderer Grenzschreibung für die slawische Sprachgeschichte. *Lëtópis A* 10/1.
- EICHLER, Ernst. 1965. *Studien zur Frühgeschichte slawischer Mundarten zwischen Saale und Neisse*. Berlin.
- ELBEL, Martin. 2001. *Bohemia Francicana: františský řád a jeho působení v českých zemích v 17. a 18. století*. Olomouc: Katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého. ISBN 80-244-0229-7.
- EMRICH, Peter. 2006. *Löbauer Stadtwanderungen*. Spitzkunnersdorf: Oberlausitzer Verlag.
- ENNEN, Edith. 1979. *Die europäische Stadt des Mittelalters*. 3. vyd. Göttingen.
- Erinnerung an Bad Lieberwerda i. Isergebirge*. 1900.
- EYSYMONT, Rafał; FIRSZT, Stanisław; KOZIEL, Andrzej. *Cystersi na tle dziejów Cieplic*. Jelenia Góra: Cieplice: AD REM, Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze. ISBN 978-83-65295-79-8.
- FEIGE, Jakob. 2010. Vartmberský úrbář z roku 1608. Úrbář panství Hrubý Rohozec, Malá Skála a poloviny dílu přepešského. *Z Českého ráje a Podkrkonoší*. 23.
- FEISTNER, Wilhelm. 1927. *Geschichte der Stadt Wartenberg (von 1283–1926)*. Reichenberg: Verlag von Gebrüder Stiepel. S. 215–217.
- FEIX, Otto Wilhelm. 1926. *Aus vier Jahrhunderten. Interessante Begebenheiten und ortsgeschichtliche Gedanken der Stadt Morchenstern aus den Jahren 1526 bis 1926*. Gablonz a. N.: Böhme.
- FEJTOVÁ, Olga (ed.). 2004. *Barokní Praha – barokní Čechie 1620–1740: sborník příspěvků k vědecké konferenci o fenoménu baroka v Čechách, Praha, Anežský klášter a Clam-Gallasův palác, 24.–27. září 2001*. Praha: Scriptorium. ISBN 80-86852-06-7.
- FEJTOVÁ, Olga; LEDVINKA, Václav; PEŠEK, Jiří, ed. 2009. *Život pražských paláců: šlechtické paláce jako součást městského organismu od středověku na práh moderní doby: stati a rozšířené příspěvky k 26. vědecké konferenci Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Ústavem pro dějiny umění Filozofické fakulty a Institutem mezinárodních studií fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 9. až 11. října 2007 v Clam-Gallasově paláci v Praze*. Praha: Scriptorium. ISBN 978-80-86852-30-0.
- FELLMANN, Walter. 2006. *Sachsen, Kultur und Landschaft zwischen Vogtland und Oberlausitz. Leipziger Tiefland und Erzgebirge*. Ostfildern.
- Festschrift zum Heimatfest 1910 in Neustadt a. T. 13. bis 16. August 1910*. Neue Mesto pod Smrkem.
- FIALOVÁ, Ludmila et al. 1996. *Dějiny obyvatelstva českých zemí*. Praha: Mladá fronta. ISBN 80-204-0283-7.
- FIRSZT, Stanisław. 1990. Sprawozdanie Muzeum Okręgowego w zakresie archeologii za lata 1975–1988. In *Silesia Antiqua*. Tom 32.
- FIRSZT, Stanisław. 2002a. Badania archeologiczne nad dawnym górniczym i hutniczym w Kotlinie Jeleniogórskiej, Karkonoszach i Górach Iżerskich. In *Uczniowie Agricoli*. Jelenia Góra.
- FIRSZT, Stanisław. 2002b. Losy zbiorów, kolekcji i muzealiów jeleniogórskich w latach 1939–1967. In *Rocznik Jeleniogórski*. Tom 34. Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, Archiwum Państwowe Oddział w Jeleniej Górze. S. 125–146.
- FIRSZT, Stanisław. 2003. Józef Kazimierzcyk – badacz górskiej prze-szlóści Karkonoszy. In *Skarbiec Duchy Gór*. Nr 3.
- FIRSZT, Stanisław. 2006. Wincenty Pol i Genealogia Piastów ze zbiorów Schaffgotschów. In *Wincenty Pol jako geograf i krajoznawca*. Kraków. S. 181–188.
- FIRSZT, Stanisław. 2009. *Co się stało z cieplickimi zbiorami?* Biblioteczka Duchy Gór, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 5, Jelenia Góra.
- FIRSZT, Stanisław. 2010. *Muzeum Przyrodnicze w Cieplicach*. Biblioteczka Duchy Gór.
- FIRSZT, Stanisław. 2010. *Muzeum w Cieplicach po wywiezieniu najcenniejszych zbiorów (lata 1953–1959)*. Biblioteczka Duchy Gór, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 8, Jelenia Góra.
- FIRSZT, Stanisław. 2010. *Muzeum w Cieplicach. W poszukiwaniu nowej siedziby i inne problemy*. Biblioteczka Duchy Gór, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 9, Jelenia Góra.
- FIRSZT, Stanisław. 2010. *Muzeum w Cieplicach. Wicie przyciasnego i niewygodnego nowego gmachu*. Biblioteczka Duchy Gór, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 10, Jelenia Góra.
- FIRSZT, Stanisław. 2010. Nieszczeniwe losy zbiorów Schaffgotschów na tle odradzającego się muzealnictwa polskiego po 1945 roku. In *Rocznik Jeleniogórski*. Tom 42. Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, Archiwum Państwowe Oddział w Jeleniej Górze. S. 193–226.
- FIRSZT, Stanisław. 2017. Zespól pocysterski w Cieplicach. In EYSYMONT, Rafał; FIRSZT, Stanisław; KOZIEL, Andrzej. *Cystersi na tle dziejów Cieplic*. Jelenia Góra: Cieplice: AD REM, Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze. ISBN 978-83-65295-79-8.
- FIRST, Stanisław; PACZOS, Andrzej. 200. Zagospodarowanie obszarów górskich w średniowieczu w świetle dolychczasowych badań archeologicznych w Kotlinie Jeleniogórskiej, Karkonoszach i Górach Iżerskich. In *Człowiek i środowisko w Sudetach*. Wrocław.
- FISCHER, Karl Richard. 2016. *Doktor Kittel. Severočeský Faust v legendách a pověstech*. Jablonec nad Nisou: Kittl, s. r. o. – Kittelovo muzeum. ISBN 978-80-260-9642-9.
- FLAMMIGER, Simone; HÖNICKÉ, Jürgen; HÖNICKÉ (eds.). 2001. *Chronik der Stadt Löbau*. 1221–1700. Löbau.
- FRANZ, Heinrich Gerhard. 1962. *Bauten und Baumeister der Barockzeit in Böhmen: Entstehung und Ausstrahlungen der böhmischen Barockbaukunst*. Leipzig: E.A. Seemann.
- FREIWILLIG, Petr. 2010. Podstávkový dům s hrázdným patrem na Frýdlantsku. In PODRAZILOVÁ-HAUSKNECHTOVÁ, Svatava, ed. *Sborník ze semináře Vesnický dům s podstávkovou konstrukcí a jeho regionální varianty: dokumentace, průzkum, památková péče: Sloup, 17.–19. září 2008*. Praha: NPU, ústřední pracoviště. ISBN 978-80-87104-61-3, s. 45–49.
- FREIWILLIG, Petr. 2017. *Od mlýnů k továrnám: výrobní stavby na Frýdlantsku*. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-37-0.
- FRITZE, Konrad. 1986. Charakter und Funktion der Kleinstädte im Mittelalter. *Jahrbuch für Regionalgeschichte*. 13.
- FRÖDE, Tino. 2005. *Zittau entdecken ... Ein Begleiter durch die Stadt*. Spitzkunnersdorf: Oberlausitzer Verlag Frank Nürnbergerg.
- FRÖDE, Tino. 2008. *Privilegien und Statuten der Oberlausitzer Sechsstädte – Ein Streifzug durch die Organisation des städtischen Lebens in Zittau, Bautzen, Görlitz, Löbau, Kamenz und Lauban in der frühen Neuzeit*. Spitzkunnersdorf: Oberlausitzer Verlag.
- FUCÍKOVÁ, Eliška; ČEPIČKA, Ladislav. 2007. *Valdštejn. Albrecht z Valdštejna. Inter amta silent museae?* Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1565-5.
- GABRIEL, František; STARÁ, Marcela. 1995. Osídlení severních Čech. In *Besiedlung der Neisseregion. Urgeschichte-Mittelalter-Neuzeit. Mitteilungen des Zittauer Geschichts- und Museumsvereins*. 22 (1995). Zittau.
- GABRIEL, František. 1985. Opevněná sídla na Českolipsku před rokem 1319. In *Z minulosti Děčína a Českolipska*. 4. Ústí nad Labem.
- GALLAHER, John G. 2008. *Napoleon's Evil Terrible: General Dominique Vandamme*. University of Oklahoma Press, Norman, Publishing. S. 155–180. ISBN 978-0-8062-3875-6.
- GASZ, Zdzisław; WITCZAK, Romuald. 2018. *Plechowice. Zarys monograficzny*. Bukowice, Plechowice: Związek Gmin Karkonoskich. ISBN 978-83-943438-5-9.
- Gelehrte in der Gegend von Reichenberg im Jahre 1813*. 1913. *Reichenberger Zeitung*. 24. srpna 1913, roč. 54, č. 201, s. 32–33. Liberec.
- GIERACH, Erich. 1913. Nordböhmen und die Meissner Bistums-matrikel. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 7.
- GIERACH, Erich; SCHUBERT, Josef (eds.). 1926. *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen*. Teil III. Die Geschichte des Friedländischen. Friedland in Böhmen: Verlag des Friedländer Lehrvereins.
- GIERACH, Erich. 1935. *Sudetendeutsches Ortsnamenbuch*. Bd. 2. Die Ortsnamen des Bezirkes Friedland – Reichenberg.
- GINTER, Bogdan Marian. 2014. *Znad Nysy i Karkonoskiej Grani. Wspomnienia pierwszego wojskowego komendanta Szklarskiej Porby w 1946 roku*. Warszawa: Agencja Wydawnicza CB. ISBN 978-83-7339-138-3.
- GÖTZE, S. d. *Befestigung bei Friedlanz*. Archiv nálevoých zpráv AÚ AVČR, čj. 271/53.
- GRABOWSKI, W. 1990. Jakuszyce Orle, woj. Jelenia Góra. In *Silesia Antiqua*. Tom 32.
- GRABOWSKI, W. 1994. Szklarska Poręba-Jakuszyce, Orle, woj. Jelenia Góra. *Silesia Antiqua*. Tom 36–37.
- GRABOWSKI, W. 1995. Stan badań nad średniowiecznym hutnictwem szkla w rejonie Karkonoszy i Gór Iżerskich. *Z badań nad średniowiecznym szklarstwem na Śląsku*. Jelenia Góra.
- GRÄNZER, Josef. 1933. Nephrit aus dem Phyllitkontakt im Südwesten des Isergebirgsgrants. *Firgenwald*, 3 Reichenberg. S. 89–96.
- GRAUS, František. 1955–1957. *Dějiny venkovského lidu v době před-husitské*. I–II. Praha.
- GRAUS, František. 1975. Die Problematik der deutschen Ortsiedlung aus tschechischer Sicht. In SCHLESINGER, Walter. *Die deutsche Ostsiedlung des Mittelalters als Problem der europäischen Geschichte*. Sigmaringen.
- GROSSER, Samuel. 1714. *Lausitzische Merkwürdigkeiten*. Budissin – Leipzig.
- GRÜNDER, J. G. 1846. *Chronik der Stadt Lauban*. Lauban.
- GRZELAK, Andrzej; SZOKA, Henryk (eds.). 1987. *Mirsk. Monografia historyczna miasta*. Jelenia Góra.

- GRZELAK, Andrzej; SZOKA, Henryk (eds.). 1989. *Świeradów Zdrój. Monografia historyczna miasta*. Jelenia Góra.
- GUBER, Johann Gottfried; ERSCH, Joh. Samuel. 1848. *Allgemeine Encyclopedie der Wissenschaften*. Dfl 47. Leipzig.
- HÁJEK, Pavel. 2003. *Česká krajina a baroko: urbanismus českého baroka na příkladu města Jičína a jeho okolí*. Praha: Malá Skála.
- HALL, James; ROYT, Jan. 1991. *Slovník nálezů a symbolů ve výtvarném umění*. Praha: Mladá fronta.
- HALLWICH, Herman. 1874. *Reichenberg und Umgebung. Eine Ortsgeschichte mit spezieller Rücksicht auf gewerbliche Entwicklung*. Reichenberg: Franz Jannasch.
- HAMPLOVÁ, Marcela.; BALADOVÁ, Hana. 1975. *Inventář Vs Hrubý Rohozec 1611–1947*. Děčín: SOA Litoměřice, pobočka Děčín.
- Handbuch der historischen Stätten Deutschlands. VIII, Sachsen*. 1965. Hrsq. v. dr. Walter SCHLESINGER. Stuttgart.
- HARTMANN, Egon. 1994. *Ein Brunnen erzählt... München: Heimatkreis Reichenberg*.
- HASSENFLUG-ELZHOLZ, Eila. 1982. *Böhmen und die Böhmisches Stände in der Zeit des beginnenden Zentralismus*. Mnichov.
- HAUBER, Jiří. 2002. *Výstup na Zelenou horu*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství.
- HAVLÍČEK, Miroslav. 1965. *Protifaštické hnutí na horním Pojezíří*. Jablonec nad Nisou: Odbor školství a kultury Okresního národního výboru v Jablonci n. N.
- HAVRÁNEK, Jan. 1979. Češi v severočeských a západočeských městech v letech 1880–1930. In *Ústecký sborník historický 1979*. Ústí nad Labem.
- HEINICH Walter. 1926. Die fränkische Hufe in der Oberlausitz. Ein Beitrag zur Siedlungsgeschichte. *Neues lausitzisches Magazin*. 102.
- HELBIG, Julius. 1894. *Geschichte der Kirche und des Klosters in Heindorf*. Friedland: Josef Weber.
- HELBIG, Julius. 1892 (2.–3. díl bez datace). *Beiträge zur Geschichte der Stadt und des Bezirkes Friedland i. B. Dily I–IV*. Friedland in Böhmen: Josef Weber.
- HELBIG, Julius. 1910. *Urbarium der Herrschaft Friedland vom Jahre 1631*. *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. IV. Jahrgang, Nr. 3, s. 130–147.
- HELBIG, Julius. 1911. Die Kirchensprengel und Bischofszinsen des Zittauer Dekanats. *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 5.
- HELBIG, Herbert. 1956. Die Oberlausitz im 13. Jahrhundert. Herrschaften und Zuwanderungen des Adels. *Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands*. 5.
- HELBIG, Herbert. 1960. Die slawische Siedlung im sorbischen Gebiet. In LUDAT, Herbert; JANKUHN, Heinrich; SCHLESINGER, Walter; SCHWARZ, Ernst (eds.). *Siedlung und Verfassung der Slawen zwischen Elbe, Saale und Oder*. Giessen.
- HELLER, Jan, et al. 1993. *O posvátnu*. Praha: Česká křesťanská akademie. ISBN 80-85795-01-9.
- HENNING, Friedrich-Wilhelm. 1994. *Deutsche Agrargeschichte des Mittelalters 9. bis 15. Jahrhundert*. Stuttgart 1994.
- HENSEL, Johann Daniel. 1815. *Freiheitskrieg in den Jahren 1813 und 1814. Erster Theil*. Hirschberg: gedruckt bei Carl Krayn jun. S. 309–396.
- HERMANOVÁ, Kateřina. 2001. *Kaple sv. Jana Nepomuckého Na Poušti v Železném Brodě*. Diplomová práce. Liberec: Pedagogická fakulta TUL.
- HERRMANN, Joachim. 1968. *Wirtschaft und gesellschaftliche Verhältnisse der Slawischen stämme zwischen Oder/Neisse und Elbe*. Berlin.
- HERRMANN, Josef Gottfried. 1863. *Geschichte der Stadt Reichenberg mit Einbeziehung der Quellen bearbeitet. I. Band*. Reichenberg, Franz Jannasch.
- HERRMANN, Mathias (ed.). 1997. *650 Jahre Sechsstädtebund der Oberlausitz. In Kamenz Beiträge*. 1. Kamenz.
- HERRMANN, Mathias (ed.). 1999. *Pöntfal der oberlausitzer Sechstädte. In Kamenz Beiträge*. 2. Kamenz.
- HERRMANN, Wilhelm; RESSSEL, Anton. 1933–37. *Geschichte der Gemeinde Neundorf*. Neundorf (Nová Ves): Gemeinde vom Ortschronikausschuß.
- HERZ, Johann. 1844. *Tabellarische Uebersichten von verschiedenen Gefälls-Zweige und der aus finanziellen Rücksichten einer Kontrolle zugewiesenen Industrie-Unternehmungen im Königreiche Böhmen alphabetisch geordnet...* Prag: Hofbuchdruckerei Gottlieb Haase Söhne.
- HEŠ, R. 2007. *Joannici na Śląsku w średniowieczu*. Kraków.
- HESSE, Klaus; SANDER, Andreas. 2010. *Topography of Terror. Gestapo, SS and Reich Security Main Office on Wilhelm- und Prinz-Albrecht-Straße. A Documentation*. Berlin: Topography of Terror Foundation. ISBN 978-3-941772-07-6.
- HEY, Gustav. 1883. *Die slawischen Siedlungen im Königreich Sachsen mit Erklärung ihrer Namen*. Dresden.
- HIGOUNET, Charles. 1989. *Les Allemands en Europe centrale et orientale du Moyen Age*. Paris.
- Historia Franciscana II.: sborník textů: kapitoly z dějin české františkánské provincie sv. Václava u příležitosti 300. výročí úmrtí provincijního ministra a významného učenca Bernarda Sanniga (1704) a 400. výročí příchodu františkánů k Panně Marii Sněžné v Praze (1604)*. 2005. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. ISBN 80-7195-016-5.
- Historia Franciscana: katalog výstavy pořádané k 400. výročí příchodu bratří františkánů do kláštera Panny Marie Sněžné v Praze (1604–2004)*. 2004. Praha: Provincie bratří františkánů. ISBN 80-239-4005-8.
- Historia Śląska 1763–1850*. 1966. Tom (díI) II, cz. 1. Pod red. Wachawa Długoborskiego. Wrocław, Warszawa, Kraków.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. 1991. Biskup Jan V. z Dražic. Praha.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka; JANÁK, Jan; DOBEŠ, Jan. 2007. *Dějiny správy v českých zemích. Od počátků státu po současnost*. Praha.
- HLUŠIČKOVÁ, Hana. (ed.). 2002. *Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. II. díl (H–O). Praha: Libri. ISBN 80-7277-044-6.
- HOFFMANN, Anton. 1868. *Geschichte der Haupt- und Mädchenschule in Reichenberg*. Reichenberg: Hauptschule.
- HOFFMANN, Anton P. 1871. *Geschichte des ersten und ältesten österreichischen Veteranen-Vereines zu Reichenberg in Böhmen*. Veröffentlicht zur fünfzigjährigen Jubelfeier des Vereines im Jahre 1871. Reichenberg: Im Selbst-Verlage des Vereines. S. 5–36.
- HOFFMANN, Anton. 1877. Die St. Marienstatue auf dem Neustädter Platze. In: *Reichenberger Zeitung* 19. Č. 227, 28. 9., s. 1–2.
- HOJDA, Zdeněk (ed.). 1992. *Kultura baroka v Čechách a na Moravě: sborník příspěvků z pracovního zasedání 5. 3. 1991*. Praha: Historický ústav. ISBN 80-85268-12-4.
- HORAČEK, Bohumil. 2016. *Svatojánský kult na Frýdlantsku. Patron: čtvrtletník přátel drobných památek Jizerských hor, 2/2016*.
- HORÁKOVÁ, Libuše. 1980. *Podnáskední poměry na Liberecku v době velkého povstání poddaného lidu v roce 1680*. In *Sborník příspěvků k době poddánské povstání roku 1680 v severních Čechách*. Praha: Tisková editiční a propagační služba.
- HORYNA, Mojmir. 1998. *Jan Blažej Santini-Aichel*. Praha: Karolinum.
- HORYNA, Mojmir et al. 2010. *Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře*. 2. vyd. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči.
- HORYNA, Mojmir. 1981. Tomáš Haffenecker a stavba poutního kostela v Hejnicích. In: *Umění*. XXIX. S. 437–447.
- HORYNA, Mojmir. 1996. Dvě skupiny sakrálních staveb Tomáše Haffeneckera. In: SEKYRKA, Tomáš; VLNAS, Vit (eds.). *Ars baculum vitae. Sborník studií kultury k 70. narozeninám prof. PhDr. Pavla Preisse, Dr.Sc.* Národní galerie v Praze. ISBN 80-7035-105-5.
- HORYNA, Mojmir. 2005. *Křesťof Dientzenhofer (1655–1722): k 350. výročí narození génia českého baroka = Christoph Dientzenhofer (1655–1722): zum 350. Geburtstag des genialen böhmischen Barockbaumeisters*. Praha: Národní památkový ústav. ISBN 80-86234-69-X.
- HORYNA, Mojmir; KUČERA, Jaroslav. 1998. *Dientzenhoferové*. Praha: Akropolis.
- HORYNA, Mojmir; MACHA, Otmar. 1976. *Hejnice – kostel Navštívení Panny Marie – stavebně-historický průzkum*. Praha: Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů (strojopis).
- HRUBÁ, Michaela, ed. a HRUBÝ, Petr, ed. 2003. *Barokní umění v severozápadních Čechách: sborník z kolokvia uskutečněného v Muzeu města Ústí nad Labem 24.–25. května 2001*. Ústí nad Labem: Albis international pro Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem.
- HRUSCHKA, Ferdinand. 1880. Die Franzosen in Schönau. In *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. Roč. III, č. 3. Böhmisches Leipa: druck von Joh. Künstler. S. 219–222.
- HUB, Felix. 1913. Ein Mitkämpfer von 1813 zum Tode verurteilt. In *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. Roč. 7, č. 2. Reichenberg. S. 178–179.
- Hranicářů pod Luž 38. Horní Světlá 22. září 1938. Sborník příspěvků*. 2003. Mladá Boleslav: Československá obec legionářská, jednota Mladá Boleslav; Dvůr Králové n. L.: Jan Škoda, FORTprint. ISBN 80-86011-20-8.
- HRDÝ, Jan. 1927. *Sborník okresu železnobrodského*. IV. Str. 54.
- HUTH, Joachim. 1962. Die slawische Besiedlung des Eigenschen Kreises. *Ľetopis B 1962*. Budyšin.
- HUTH, Joachim. 1963. Slawische Siedlungen und Burgen im Eigenschen Kreise. In *Arbeits- und Forschungsberichte zur Sächsischen Bodendenkmalpflege*. 11/12. Berlin.
- HUTH, Joachim. 1973. Der Besitz des Bistums Meissen. In LAU, Franz (ed.). *Hochstift Meissen. Aufsätze zur sächsischen Kirchengeschichte*. Berlin.
- HUYER, Alfons. 1914. Granitkontakt des Schwarzbrennberges bei Gablonz a. N. In: *Lotos*. 62. Pr. S. 22–24.
- HUYER, Alfons. 1928. Der Granitkontakt des Schwarzbrennberges. In *Mitteilungen des Vereines der Naturfreunde in Reichenberg*. 50. Reichenberg (Liberec): Verein der Naturfreunde in Reichenberg. S. 48–65.
- HUYGHE, René, ed. et al. *Encyklopedie umění renesance a baroku*. Praha: Odeon, Světové dějiny; sv. 43.
- CHALOUPECKÝ, Josef et al. 1989. *Geologie Krkonoš a Jizerských hor*. Praha: Ústřední ústav geologický, Academia.
- CHALUPA, Aleš; ČECHURA, Jaroslav; RYANTOVÁ, Marie (eds.) 2001. *Berní rula, sv. 8 – 9, Kraj Boleslavský*. Praha: Státní ústřední archiv v Praze, 2001.
- CHALUPA, Aleš; LIŠKOVÁ, Marie; NUHLÍČEK, Josef; RAJTORAL, František (eds.) 1964. *Tereziánský katastr český, svazek 1, Rustikál (kraje A–Ch)*. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra, 1964.
- CHOPTIANY, Gražyna. 2007. Hirschberg (Baukommando) (Jelenia Góra). In BENZ, W.; DISTEL, B., ed. 2007. *Der Ort des Terrors*. Band 6. Natzweller, Groß-Rosen, Stutthof. München: C. H. Beck. ISBN 978-3-406-52966-5.
- CHOPTIANY, Gražyna. 2007. Hirschberg (Jelenia Góra). In BENZ, W.; DISTEL, B., ed. *Der Ort des Terrors*. Band 6. Natzweller, Groß-Rosen, Stutthof. München: C. H. Beck. ISBN 978-3-406-52966-5.
- CHOROWSKA, Małgorzata. 2003. *Rezydencje średniowiecze na Śląsku*. Wrocław: ODPVV.
- CHOROWSKA, Małgorzata; DUDZIAK, Tomasz; JAWORSKI, Krzysztof; KWASNIEWSKI, Artur. [2009]. *Zmaki i Dwory Obronne w Sudetach. Księstwo Jaworskie*. Tom 1. Wrocław: Instytut Archeologii, Uniwersytet Wrocławski. ISBN 978-83-61416-12-8.
- INDRA, Jan; BOUDA, Pavel. 1990. *Vývoj průslupních ústrojí*. In: *K historii textilních strojů a zařízení. Sborník ze semináře konaného dne 10. října 1990 v Technickém muzeu v Brně*. Brno: Technické muzeum v Brně. S. 54–71.
- IWANEK, Marian; ORŁOWSKA, Elżbieta. 1994. *Bogatynia i okolice. Zarys dziejów*. Jelenia Góra: Oficyna Wydawnicza AFT. ISBN 83-85711-05-8.
- JÄGER, Anton. 1925. *Dorfchronik. Geschichte der Ortschaften Maffersdorf, Proschwitz und Neuwald, nebst einer übersichtlichen Geschichte der betreffenden Herrschaften und vielen Nachrichten aus der Umgegend*. Gablonz n. S. N. 221–229.
- JAHN, Martin. 1926. Die Vorgeschichte des Friedländischen. In *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen*. Teil III. Die Geschichte des Friedländischen. Friedland in Böhmen: Verlag des Friedländer Lehrvereines.
- Jan Hus. Wege der Wahrheit. Das Erbe des böhmischen Reformators in Oberlausitz und in Nordböhmen = Jan Hus, Cesty pravdy. Dědictví českého reformátora v Horní Lužici a v severních Čechách*. Zittauer Geschichtsblätter. Heft. 52. 2015. Zittau: Verlag Untere Oettel für die Städtischen Museen Zittau. ISBN 978-3-944560-25-0.
- JANÁČEK, Josef. 1963. *Přehled vývoje řemeslné výroby v českých zemích za feudalismus*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- JANÁČEK, Josef. 1978. *Valdštejn a jeho doba*. Praha: Svoboda.
- JANOUŠEK, Emanuel. 1967. *Historický vývoj produktivity v zemědělství v období poblohorském. Prameny historie zemědělství a lesnictví*. sv. 3. Praha: Ústav vědeckotechnických informací Ministerstva zemědělství, Národní zemědělské muzeum.
- JECHT, Richard. 1909. *Quellen zur Geschichte der Stadt Görlitz bis 1600*. Görlitz.
- JECHT, Richard. 1911–1916. *Oberlausitzer Hussitenkrieg und das Land der Sechsstädte unter Kaiser Sigmund I, II, Görlitz*.
- JECHT, Richard. 1919. *Neues zur Oberlausitzer Grenzskunde. Neues lausitzisches Magazin*. 95.
- JECHT, Richard. 1920. Der Übergang der Oberlausitz an die brandenburgischen Askaniern. *Neues lausitzisches Magazin*. 96.
- JECHT, Richard. 1921. Erste Erwähnung der Oberlausitz. Der Gau Besunzane und die urbs Businc sind gleich dem Orte Biesnitz und der Landeskrone. *Neues lausitzisches Magazin*. 97.
- JECHT, Horst. 1923–1924. *Geschichte des ostdeutschen Waidhandels und Tuchmachergewerbes*. (I) *Neues lausitzisches Magazin*. 99 (1923) a (II) 100 (1924).
- JENÍK, Z. 1947. *Z mých pamětí*. Praha: nakladatelství ELK.
- JÍLEK, František. 1960. *Ze života našich otců*. Liberec: Krajské nakladatelství v Liberci.
- JÍLEK, František (ed.) et al. 1985. *Studie o technice v českých zemích III*. Praha: Národní technické muzeum.
- JÍLEK, František; KUBA, Josef; JÍLKOVÁ, Jaroslava. 1977. *Světové vynálezy v datech. Chronologický přehled významných událostí z dějin tvůrčí technické práce*. Praha: Mladá fronta.
- JINDRA, Zdeněk; JAKUBEC, Ivan et al. 2015. *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*. Praha: Karolinum.
- JIRAUCH, Alois. 1937. *Operace české armády r. 1813 proti Drážďanům*. In *Vojskovo historický sborník*. Roč. VI, č. 2. Praha.
- JIROUŠEK, Tomáš Josef. 1901. *Sv. Jan Nepomucký a „pravda“ jeho odporů*. Praha: Vlast.
- JOZA, Jaroslav. 1958. *Z minulosti textilního průmyslu v Libereckém kraji*. Liberec: Krajské nakladatelství Liberec.
- JUREK, Tomasz. 1996. *Obce rycerstva na Śląsku do połowy XIV wieku*. Poznańskie towarzystwo przyjacjaci nauki. *Prace komisji historycznej*. Tom 54. Poznań.
- JURENA, Jan. 2013. *Soumrak nad českým Podkrkonošim. Německá okupace Novopacka a Jilemnicka v roce 1938*. Dvůr Králové n. L.: Ing. Jan Škoda – FORTprint; Mladá Boleslav: Jednota Československé obce legionářské. ISBN 978-80-86011-55-4.
- JURÍK, Pavel. 2012. *Dominia Smilčických a Liechtenštejnů v Čechách*. Praha: Libri. ISBN 978-80-7277-490-6.
- JURÍK, Pavel. 2014. *Encyklopedie šlechtických rodů*. Praha: Euromedia Group, k. s. ISBN 978-80-242-4573-7.
- KÁBOVÁ, Hana. 2009. *Mikuláš Vladimír Des Fours-Walderode a Josef Širmák*. Turnov: Vědecká konference 24. 4. 2009.
- KADLEC, Jaroslav, ed. 1989. *Bohemia sancta: zivotopis českých svätců a přátel Božích*. Vyd. 2. Praha: Česká katolická charita.
- KACHLIK, Václav. 1997. *Litostratigrafie a stavba železnobrodského krystalinika: výsledek variských tektonodeformačních procesů. Zpráva o geologických výzkumech v roce 1996*. S. 30–31.
- KALISTA, Zdeněk. 2014. *Tvář baroka: poznámky, které zabloudily na okraj života, skicář problémů a odpovědí*. Praha: Vyšehrad.
- KALISTA, Zdeněk; HORÁKOVÁ, Michaela. 2001. *Česká barokní poutk: k religiozitě českého lidu v době barokní*. Zdr nad Sázavou: Cisterciána Sarenis. ISBN 80-238-6883-7.
- KALISTA, Zdeněk; HASHEMI, Michaela, eds. 2001. *Česká barokní poutk: k religiozitě českého lidu v době barokní*. Zdr nad Sázavou: Cisterciána Sarenis.
- KALOUSEK, Josef. 1910. *Archiv český, čili, Staré písemné památky české i moravské, sebrané z archivů domácích i cizích. Díl XXV. Řády sešské a instruce hospodářské 1781–1850, s. 25–28*. Praha: Komise Domestikálního fondu království Českého při Královské české společnosti nauk, 1910.
- KAPLICKÝ, Václav. 1958. *Listy z kronik. Patero povídek ze severních Čech*. Praha: Československý spisovatel.
- KÁRNÍKOVÁ, Ludmila. 1965. *Vývoj obyvatelstva v českých zemích 1754–1914*. Praha: Nakladatelství ČSAV.
- KARPAŠ, Roman (ed.) et al. 1996. *Kniha o Liberci*. Liberec: Dialog.
- KARPAŠ, Roman (ed.) et al. 2009. *Jizerské hory. O mapách, kameni a vodě*. Díl. 1. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-08-0.
- KARPAŠ, Roman (ed.) 2010. *Smržovka. Pohledy do historie dávné i nedávné*. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-13-4.
- KARPAŠ, Roman (ed.). 2013. *Lučany nad Nisou*. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-21-9.

- KARPAŠ, Roman a kol. 2016. *Jizerka – Smědava*. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-8100-32-5.
- KARPAŠ, Roman; MOHR, Jan; VURŠTA, Pavel. 1997. *Kouzlo starých pohlednic Liberecka*. Liberec: Agentura 555. ISBN 80-238-1496-6.
- KARPAŠ, Roman (ed.); HUŠEK, Jiří et al. 2014. *Jizerské hory. O lesích, dřevu a ochraně přírody*. Díl 3. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-26-4.
- KARPAŠ, Roman; VIŠŇÁK, Richard; VONIČKA, Pavel (eds.) et al. 2013. *Jizerské hory. O rašeliníštích, květeně a zvířetí*. Díl 2. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-23-3.
- KASPAR, Jan. 1996. *Jablonec nad Nisou. Město v proměnách času*. Jablonec nad Nisou: Městský úřad Jablonec nad Nisou.
- KASPAR, Jan. 2006. *Jablonec nad Nisou. Stručný průvodce sedmi stoletími města*. Jablonec n. N.: Informační centrum Městského úřadu v Jablonci nad Nisou, Státní okresní archiv Jablonec n. N., Městská galerie My.
- KASPAR, Jaroslav. 1965. *Nevolnické povstání v Čechách v roce 1680*. Praha.
- KAUFFER, Christian Gottlieb. 1805. *Abriss der Oberlausitzischen Geschichte*. Görlitz.
- KAZMIERCZYK, J. 1979. Znaki naszkalne w górach śląskich. In *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria: Archeologia, nr 24.
- KAZMIERCZYK, J. 1985. Ślaskie złoto. In *Człowiek i środowisko w pradziejach*. Warszawa.
- KILIÁN, Jan. 2007. Jan Matyáš Gallas. In FUČÍKOVÁ, Eliška; ČEPIČKA, Ladislav. *Valdštejn. Albrecht z Valdštejna. Inter arma silent musae?* Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1565-5.
- KILIÁN, Jan. 2013. Konec Gallasů v Čechách. In REBITŠCH, Robert. *Matyáš Gallas (1588–1647). Císařský generál a Valdštejnov „dědic“*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4778-1.
- KLAPŠTĚ, Jan; ŽEMLUČKA, Josef. 1979. Studium dějin osídlení v Čechách a jeho další perspektivy. *Československý časopis historický* 27.
- KLAPŠTĚ, Jan. 1993. Změna – Středověká transformace a její předpoklady. In *Mediaevalia archaeologica Bohemica. Památky archeologické – Supplementum* 2. Praha.
- KLAPŠTĚ, Jan. 2013. Počátky Markvarticů a jejich sídelní souvislosti v Pojezíří. *Archeologické rozhledy*. LXV. S. 321–372.
- KLECKER, Christine. 1997. Die Oberlausitzer Grenzjurkunde. Landesausbau im Spannungsfeld von Landschaft und Herrschaftsbildung. In AURIG, Rainer; HERZOG, Stefan; LÄSSIG, Stefan (ed.). *Landesgeschichte in Sachsen. Tradition und Innovation. Studien zur Regionalgeschichte*. 10. Bielefeld.
- KLEIN, Dieter (bearb.). 1999. *Kulturdenkmäler in den historischen deutschen Siedlungsgebieten von Böhmen-Mähren-Schlesien. Politischer Bezirk Gablonz an der Neiße (Gebietsstand 1930) = Kulturim památky v německy osídlených oblastech Čech, Moravy a Slezska. Politický okres Jablonec nad Nisou (stav okresu z roku 1930)*. Díl 1 a 2. München.
- KLEMPERA, Josef. 2003. Vodní mlýny v Čechách. VII. Praha: Libri. ISBN 80-7277-167-1.
- KLOMINSKÝ, Josef et al. 2005. *Vysvětlivky k základní geologické mapě České republiky 1 : 25 000, 03–322 Jablonec nad Nisou*. Praha: Česká geologická služba.
- KLOSS, Jacob Gottlieb. 1772. Beytrag zur Historie der Oberlausitz. Stadt und standesherrschaft Seidenberg, aus den alten Zeiten. *Lausitzisches magazin*. 5. S. 298–301, s. 363–368.
- KNEZOUREK, Rudolf. 1929. *Festschrift zum Heimatsfest der Gemeinde Kriesdorf*. Kriesdorf (Křížany): Verlage des Heimatsfestausschusses. S. 40–44.
- KNEBORT, Pavel. 2013. Zpráva o válečných postepech. In *Bulletin ČSNŠ*. Září 2013, roč. XVII, č. 57. Brno-Slatina: BRKO, s. r. o. S. 40–42.
- KNEBORT, Pavel. 2014. Odškodnění občanů, kteří při vpádu francouzských a polských oddílů do Liberce utrpěli škody finanční a věcné. In *Bulletin ČSNŠ*. Březen 2014, roč. XVIII, č. 59. Brno-Slatina: BRKO, s. r. o. S. 40–43.
- KNEBORT, Pavel. 2015. Boje u Liberce. Městské vyhlášky. In *Bulletin ČSNŠ*. Září 2015, roč. XIX, č. 65. Brno-Slatina: BRKO, s. r. o.
- KNOTHE, Hermann. 1864. *Die Burggrafen von Dohna auf Königsbrück*. Neues lausitzisches Magazin. 41.
- KNOTHE, Hermann. 1876. *Geschichte des Oberlausitzer Adels und seine Güter vom 13. bis Ende des 16. Jahrhunderts*. Leipzig 1876.
- KNOTHE, Hermann. 1877. Urkundliche Grundlagen zu einer Rechtsgeschichte der Oberlausitz von ältester Zeit bis Mitte des 16. Jhs. *Neues lausitzisches Magazin*. 53.
- KNOTHE, Hermann. 1882. Geschichte des Tuchmacherhandwerks in der Oberlausitz bis Anfang des 17. Jahrhunderts. *Neues lausitzisches Magazin*. 58.
- KNOTHE, Hermann. 1885. Die Stellung der Gutsunterthanen in der Oberlausitz zu ihren Guts herrschaften. *Neues lausitzisches Magazin*. 61.
- KNOTHE, Hermann. 1899a. Die im Wichbild Zittau gelegenen Güter der einstigen Herrschaft Friedland-Seidenberg und ihre älteste Besitzer. *Neues lausitzisches Magazin*. 75.
- KNOTHE, Hermann. 1899b. Die verschiedene Klassen slavischer Höriger in den wettinischen Landen während der Zeit vom 11. bis zum 14. Jahrhundert. *Neues Archiv für sächsische Geschichte und Altertumskunde*. 4.
- KNOTHE, Hermann. 1899c. Hermann Knothe. Die Auskaufungen von Bauergütern in der Oberlausitz. *Neues lausitzisches Magazin*. 72.
- KNOTHE, Hermann. 1899d. Hermann Knothe. Geschichte von Hirschfeld. *Neues lausitzisches Magazin*. 73.
- KOBRSKOVÁ, Markéta. 2011. *Stavební proměny hradu a zámku Frýdlant v době renesance*. Bakalářská práce na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.
- KOČÍ, Josef. 1953. *Boje venkovského lidu v období temna. Povstání nevolníků v XVII. a XVIII. století*. Praha: Naše vojsko.
- KOČÍ, Josef. 1965. *Odboj nevolníků na Frýdlantsku 1679–1687. Příspěvek k povstání nevolníků v Čechách v roce 1680*. Liberec: Severočeské krajské nakladatelství.
- KOČÍ, Josef. 1975. Význam povstání nevolného lidu (ed.). *Povstání poddanského lidu 1775 v severovýchodních Čechách*. Hradec Králové: Kruh.
- KOLKA, Miroslav; PANÁČEK, Michal. 2006. Hrádek nad Nisou – dům č. p. 65. 66 (takzvaný Ažyl). Několik poznámek k zániku nejen unikátního barokního zrvu. In: *Sborník Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Liberci*. Liberec: NPÚ, územní odborné pracoviště Liberec.
- KOLOMANŠKI, Ryszard. 1989. Sprawozdanie z ochrony zabytków archeologicznych na terenie woj. jeleniogórskiego za rok 1988. *Silesia Antiqua*. Tom 33/34.
- KOLOMANŠKI, Ryszard. 1995. Osadnictwo w świetle źródeł archeologicznych na terenie Euroregionu Nysa w granicach województwa jeleniogórskiego. In *Die Besiedlung der Neißeeregion. Urgeschichte – Mitteleiter – Neuzeit. 1. Symposium der Geschichtskommission der Euroregion Neiße am 13. und 14. Oktober 1993 in Zittau*. Zittauer Geschichts- und Museumvereins e. V., Städtischen Museen Zittau.
- KOLOMAZNIK, Miloslav. 2014. Památné okamžiky německých osvobozovacích válek 1806–1815 ve vzpomínkách a korespondenci současníků. Část čtvrtá: Za jednotu, práva a svobodu! *Napoleon a knihy Jiřího Kovaříka* [online]. 2014, roč. 6, č. 58, [citace 2014-12-03]. Kladno. Dostupný v WWW: <http://napoleon-knihy.blogspot.de/2014/12/pamatne-okamziky-nemeckych.html>
- KOLOMAZNIK, Miloslav. 2015. Památné okamžiky německých osvobozovacích válek 1806–1815 ve vzpomínkách a korespondenci současníků. Část pátá: Předhra velkých bitev. *Napoleon a knihy Jiřího Kovaříka* [online]. 2015, roč. 6, č. 9, [citace 2015-03-03]. Kladno. Dostupný v WWW: <http://napoleon-knihy.blogspot.de/2015/03/miloslav-kolomaznik-pamatne-okamziky.html>
- KOLOMAZNIK, Miloslav. 2016. Francouzi na Českolipsku 1813. In *BEZDĚJ. Vlastivědný sborník Českolipska*. Roč. 25. Česká Lípa: Vlastivědný spolek Českolipska, Státní okresní archiv Česká Lípa, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě. S. 179–226. ISBN 978-80-86319-28-5.
- KONIK, E. 1959. *Z naleziška monet rzymskich na Śląsku*. Wrocław.
- KONVALINKOVÁ, Tereza; OUHRABKA, Martin. 2016. Dům čp. 19 v Liberci-Frantůvkově. Stopy založení a výstavby vsi ze druhé poloviny 17. století. *Fontes Nissae = Prameny Nisy*. XVII. Č. 1. S. 72–91.
- KORSCHULT, Georg. 1897. Geschichte der Ortsherrschaften von Hainewalde mit Antheilen von Ober- und Niederoderwitz und der Herrschaften von Spitzkunnersdorf. *Neues lausitzisches Magazin*. 73.
- KORSCHULT, Gottlieb. 1852. *Geschichte der Berthelsdorf*. Berthelsdorf bei Herrnhut: im Selbstverlage der Herausgebers.
- KORSCHULT, Gottlieb. 1853. *Geschichte der Herrnhut*. Berthelsdorf: im Selbstverlage der Herausgebers.
- KOŠNÁŘ, Julius. 2003. *Poutnická místa a památné svatyně v Čechách*. Praha: Kotrba.
- KOTALÍK, Jiří, T. 2001. [10 století architektury. 4]. *Architektura barokní*. Praha: Správa Pražského hradu. ISBN 80-86161-34-X.
- Kotlina Jeleniogórska na starých pocztówkach = Das Hirschberger Tal auf alten Ansichtskarten = The Valley of Jelenia Góra in Old Post-cards. 2006. Łódź: Piątek Trzynastego. ISBN 83-7415-075-0.
- KÖTZSCHKE, Rudolf; EBERT, Wolfgang. 1937. *Geschichte der ostdeutschen Kolonization*. Leipzig.
- KÖTZSCHKE, Rudolf. 1953. Ländliche Siedlung und Agrarwesen in Sachsen. HELBIG, Herbert (ed.). *Forschungen zur deutschen Landeskunde*. 77. Remagen.
- KOVAŘÍK, Jiří. 2004. *Napoleonova tažení III. Proti všem*. Třebíč: Vydavatelství Akcent. ISBN 80-7268-296-2.
- KOVAŘÍK, Jiří. 2015. *Císařský kyrysník. Paměti Karla Johanna, rytíře von Grueber, dostojníka rakouských kyrysníků a bavorských švališťů v letech napoleonských válek*. Třebíč: Vydavatelství Akcent. ISBN 978-80-7497-108-2.
- KOZÁK, Jan; MŽYKOVÁ, Marie. 1987. F. B. Wernera ikonografická inventarizace Čech, Moravy a moravského Slezska. In *Umění*. Roč. XXXV, č. 4. S. 289–304.
- KOZIEJ, Andrzej, ed. 2012. *Wokół Karkonoszy i gór Izerskich: sztuka baroku na śląsko-czesko-lużyckim pograniczu*. Wrocław: Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu. ISBN 978-83-89480-31-6.
- KRABBO, Hermann. 1919. Die Erwerbung der Oberlausitz durch die askanischen Markgrafen von Brandenburg. *Forschungen zur brandenburgischen und preussischen Geschichte*. 31.
- KRACÍKOVÁ, Lucie; BELLING, Vojtěch. 2003. Středověká sakrální architektura na Frýdlantsku. Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností, sv. 12. Praha: Společnost přátel starožitností. ISBN 80-86204-11-1.
- KRAPF, Anton. 1909. Zwei Reichenberger Häuser. *Wiener Bauindustrie Zeitung*. Jahrg. XXVI. Nr. 46. Wien: Allgemeiner Wiener Bautechniker-Verein. S. 390–394.
- KRAUS, Julius. 1913. Bewirtung russischer, preußischer und österreichischer Soldaten im Friedländer Rathausaale am 2. September 1813. In *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. Roč. 7, č. 2. Reichenberg. S. 59–63.
- KRAUSE, Stefan. 1913. Einige Notizen über den feindlichen Einfall der vereinigten polnischen und französischen Truppen in Kratzau im Jahre 1813. In *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. Roč. 7, č. 1. Reichenberg. S. 63–74.
- Kristián Kryštof hrabě Clam-Gallas. Stručná biografie. Edice životopisného nástínu od Johanna Rittera z Rittersberku z roku 1838 s komentáři. 2012. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-929-5.
- KRELL, Detlef. 2000. *Zittau mit Linka. Ein Begleiter durch Stadt, Gebirge und Umgebung*. Zittau: Neisse Verlag.
- KROPÁČEK, Jiří. 1971. *Severní Čechy: krajina, historie, umělecké památky = [Severní Čechy = Nord-Böhmen = Northern Bohemia = La Bohème du nord]*. Praha: Panorama.
- KRUMMHOLZ, Martin. 2013. *Gallasové. Barokní kavalerii a mecenáši (1630–1757)*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění, disertační práce (strojopis).
- KRUMMHOLZ, Martin. 2016. Frýdlantsko a Liberecko v období baroka. Gallasovská architektura a umění. In: *Fontes Nissae = Prameny Nisy: regionální historický sborník*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. XVII, 2016/1, S. 2–17.
- KRUMMHOLZ, Martin. 2016. Gallasové. In *Proměny zámeckého areálu Lemberk*. Sychrov: Národní památkový ústav, územní památková správa na Sychrově. ISBN 978-80-905871-9-9.
- KRUMMHOLZ, Martin. 2018. Stavební historie a krajinná koncepce Lázní Libverda. In *Umění*. Roč. LXV, č. 5–6. S. 557–566.
- KRUMMHOLZ, Martin; SVOBODA, Milan; KABELKOVÁ, Markéta. 2007. *Clam-Gallasův palác. Johann Bernhard Fischer von Erlach: architektura, výzdoba, život rezidence. Clam-Gallasův palác, 30. 11. 2007–27. 1. 2008*. Praha: Archiv hl. města Prahy. ISBN 978-80-86852-19-5.
- KUBÁT, Bohumil. 1977. *Liberecké klasicistní portály*. Liberec: Česká beseda.
- KUBÁT, Bohumil. 1981. *Liberecké mříže*. Liberec: Česká beseda.
- KUČA, Karel. 1997. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Díl 2. H–Kole. Praha: Libri. ISBN 80-85983-14-1.
- KUČA, Karel. 1998. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Díl 3. Koll–Míro. Praha: Libri. ISBN 80-85983-15-X.
- KUČA, Karel. 2004. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Díl 6. Pro–Sto. Praha: Libri. ISBN 80-7277-040-3.
- KÜHN, Karl Friedrich. 1913. *Volkstumliche kunst um 1800 im nordostlichen Böhmen*. Wien: Waldheim, Eberle & Co.
- KÜHN, Karl Friedrich. 1934. *Topographie der historischen und kunstgeschichtlichen Denkmale im Bezirke Reichenberg*. Prag, Wien, Brün: Rudolf M. Rohrer.
- KÜHN, Karl Friedrich. 1936. *Das Steinerne Bürgerhaus in Stadt und Land Reichenberg*. Reichenberg (Liberec): Lehrerverein des Bezirkes und des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Iser-Gauges.
- KÜHN, Karl Friedrich; UHLÍKOVÁ, Kristina (ed.). 2013. *Verzeichnis der kunstgeschichtlichen und historischen Denkmale im Landkreis Friedland*. XV. svazek edice Fontes historiae atrium, Praha: Artefactum, nakladatelství Ústavu dějin umění Akademie věd ČR, v. v. i. ISBN 978-80-86890-59-3.
- KÜHN, Walter. 1973. Vergleichende Untersuchungen. *Ostmitteleuropa in Vergangenheit und Gegenwart*. 16. Köln – Wien.
- KÜHN, Walter. 1975. Westslawische Landesherren als Organisatoren der mittelalterlichen Ostsiedlung. In SCHLESINGER, Walter. Die deutsche Ostsiedlung des Mittelalters als problem der europäischen Geschichte. *Vorträge und Forschungen*. 18. Sigmaringen.
- KÜHN, Max. 1909. Über bodenständige Architektur in Reichenberg. *Wiener Bauindustrie Zeitung*. Jahrg. XXVI, Nr. 16. Wien: Allgemeiner Wiener Bautechniker-Verein. S. 131–147.
- KUNZE, Arno. 1926. Die nordböhmisches-sächsische Leinwand und der Nürnberger Großhandel mit besonderer Berücksichtigung des Friedland-Reichenberger Gebietes. Reichenberg: Gebrüder Stiepel.
- KURKA, Jiří. 1966. Záhvozdí a jeho vztah k severním Čechám. In *Sborník Severočeského musea – Historia*. 5.
- KURKA, Jiří. 1974. Několik zeměpisných omýlů historiografie severních Čech. *Historická Geografie*. 12.
- KUTAL, Albert. 1962. *České gotické sochařství 1350–1450*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění.
- KUZIO-PODRUCKI, Arkadiusz. 2013. *Schaffgotschowje, Panowe na Chojniku i Cieplisch. Jelenia Góra: Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze*. AD REM. ISBN 978-83-62708-84-0.
- KYSILKA, Jiří; KRMEŇČÍK, Pavel. Historie erotismu. Dostupné v: www.biotox.cz, vyhledáno dne 28. 3. 2019.
- KWAŚNY, Zbigniew. 1965. *Rozwój przemysłu w majątkach Schaffgotschow w latach 1750–1850*. Wrocław.
- KWAŚNY, Zbigniew (ed.). 1989. *Jelenia Góra. Zarys rozwoju miasta*. Wrocław.
- ŁABOREWICZ, Ivo; WIATER, Przemysław. 2008. Zmiany przynależności państwowo-administracyjnej śląskiej strony Gór Izerskich na przestrzeni dziejów. *Rocznik Jeleniogórski*. Tom XL. Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, Archiwum Państwowe, oddział w Jeleniej Górze. PL ISSN 0080-3480.
- ŁABOREWICZ, Ivo; WIATER, Przemysław. 2010. Szklarska Poręba. Monografia historyczna. Szklarska Poręba: Związek Gmin Karkonoskich. ISBN 978-83-923050-3-3.
- LANGER, Johannes. 1926. Siedlungsgeographische Studie über die Flurgrossen der südlichen Waldzone zwischen Elbe und Neisse. *Neues lausitzisches Magazin*. 102.
- LÄZNIČKA, Jan; MICHÁLEK, Vladimír; RŮŽIČKOVÁ, Vladimíra; STRNADOVÁ, Dana. 2011. *Encyklopedie strojí a nářadí. Zemědělství*. Praha: Národní zemědělské muzeum.
- LEGGIERE, Michael V. 2015. *Napoleon and the struggle for Germany: The Franco-Prussian war of 1813*. Volume II: The defeat of Napoleon. Cambridge: University Printing House. TJ International Ltd. Padstow Cornwall. S. 72–345. ISBN 978-1-107-08054-6.
- LEMPER, Ernst-Heinz. 1996. Der Neisseübergang der Via Regia und die böhmischen Handelsstrasse. In *Vědecké pojednání*. II–2. Liberec.
- LEMPER, Ernst-Heinz. 2001. *Görlitz. Eine historische Topographie*. Görlitz, Zittau.
- LILIE, Adolf. 1895. *Der politische Bezirk Gablonz (Gerichtsbezirke Gablonz und Tannwald). Eine Heimatkunde für Schule und Haus*. Gablonz a. N.: Verlag des Gablonz-Tannwalder Lehrervereines.
- LILLEY, Samuel. 1973. *Stroje a lidé v dějinách. Historie nástrojů a strojů ve vztahu ke společenskému pokroku*. Praha: Orbis.

- LÍVA, Václav. 1955. *Prameny k dějinám třicetileté války*. VI. a VII. díl. Praha.
- LORENZOVÁ, Helena, ed. et al. 1989. *Dějiny českého výtvarného umění*. Díl II/1, 2. Od počátků renesance do závěru baroka. Praha: Academia.
- LOWMIANSKI, Henryk. 1967. *Początki Polski*. III. Warszawa.
- ŁUCZYŃSKI, Romuald M. 2016. *Zamki, dwory i pałace w Sudetach*. Legnica.
- LUG, Viktor. 1938. *Reichenberg. Heimatkunde des Bezirkes Reichenberg in Böhmen, IV/1*. Reichenberg: der Lehrvereine des Bezirkes und des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Iser-Gebirge.
- LUKÁŠ, Václav. 1992. *Vysoké nad Jizerou. Pohledy do minulosti daleké i nedávne*. Vydalo Město Vysoké nad Jizerou.
- MACDONALD, Jacques. 2011. *Recollections of Marshal Macdonald, Duke of Tarentum. The Napoleonic Wars as Experienced by a Renowned French Military Commander*. Leonaur. Oakpast Ltd. S. 181–191. ISBN 978-0-85706-572-8.
- MACEK, Josef. 1992–1999. *Jagellonský věk v českých zemích*. I. Praha 1992, II. Praha 1995, III. Praha 1997, IV. Praha 1999.
- MACEK, Petr. 2000. *Hejnice (okres Liberec). Konvent bývalého kláštera. Doplňující průzkum (1. etapa)*. Praha (strojopis).
- MACEK, Petr; BIEGEL, Richard; BACHTÍK, Jakub. 2015. *Barokní architektura v Čechách*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2736-6.
- MACEK, Petr; ZAHRADNÍK, Pavel; VOJTIŠKOVÁ, L. 1990. *Hejnice – františkánský klášter. Stavebně-historický průzkum*. Praha: Státní ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů (strojopis).
- MACEK, Petr; BIEGEL, Richard; BACHTÍK, Jakub. 5. *Barokní architektura v Čechách*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2736-6.
- MACHÁLKOVÁ, Helena. 1951. *Markus Antonius Canevale, příspěvek k problematice barokní architektury*. Disertační práce (PhDr.). Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění.
- MACHÁLKOVÁ, Helena. 1965. *Marcus Antonius Canevale. Příspěvek k problematice barokní architektury*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, katedra dějin umění, disertační práce (strojopis).
- MANAGETTA, LERCHENAU. 1913. *Die österreichisch-deutsche oder westfälische Legion 1813–1814. In Oesterreichische militärische Zeitschrift*. Sv. 1, č. 4. Wien: Anton Straub.
- MAREK, Vitalij. 2016. *Zapomenuté hospody, vinárny, kavárny a cukrárny na Chrastavsku*. Hostivice: Baron.
- MARON, Jerzy; TEKIELA, Łukasz. 2007. *Górne Łużyce na przestrzieni wieków*. In: *Lubarskie Studia Historyczne*. Numer specjalny I/2007.
- MATĚJČEK, Antonín; OKUNEV, Nikolaj L'vovič; FIALA, Vladimír. 1958. *Dějiny umění v obrysech: umění pravěku – umění 19. století*. Praha: SNKLHU, Světové dějiny; sv. 16.
- MATĚJČEK, Jiří. 1987. *Rozmístění manuální a tovární textilní výroby v českých zemích v letech 1780–1848*. In: *Dějiny textilu – Studie a materiály*, sv. 11. Ústí nad Orlicí: Výzkumný ústav bavlnářský. S. 47–94.
- MATZIG, Anton. 1928. *Chronik von Bullendorf*. Friedland I. B.: Franz Riemer. S. 173–176.
- MAZURSKI, Krzysztof R. 1997. *Geopolityczne okolności powstania Okręgu Kwisy. In 650 Jahre Oberlausitzer Sechsstädtebund. Mitteilungen des Zittauer Geschichts- und Museumsvereins*. 25. Bad Muskau.
- MEICHE, Alfred. 1908. *Die Oberlausitzer Grenzjurkunde vom Jahre 1241 und die Burgwarde Ostrusna, Trebista und Godobi. Neues lausitzisches Magazin*. 84.
- MEISSNER, Josef. 1941–42. *Gablonz a. N. Der Grundplan. Zur Besitzgeschichte der Stamtgüter von 1608–1713. Sonderabdruck aus „Jeschken-Iserland“, Beiträge zur Heimatkunde*. Neue Folge. Band 3/1941–42. Heft 1.
- MELANOVÁ, Miloslava (ed.) et al. 2017. *Liberec*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 978-80-7422-484-3.
- MENČLOVÁ, Dobroslava. 1972. *České hrady*. I–II. Praha.
- MENČLOVÁ, Jaromíra; MENCL, Vojtěch. 2000. *Osudy jedné obce Jablonecka. Albrechtice v Jizerských horách*. Albrechtice v J. h.: Obecní úřad.
- MENDE, Christian. 1857. *Chronik von Seidenberg*. Görlitz.
- METELKA, Věnceslav. 1982. *Ze života zapadlého vlastence*. Praha: Vyšehrad.
- METZGER, O. H. 2012. *Zvony na Frýdlantsku. Cestování německými věžemi a zvonnicami*. Vyd. Japonský topol – Antonín Dočekal. Reprint z roku 1911.
- MICKLITZA, Kerstin-André. 2005. *Die Lausitz entdecken, Unterwegs zwischen Spreewald und Zittauer Gebirge*. Berlin.
- MIKULEC, Jiří. 2013. *Náboženský život a barokní zbožnost v zemích*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3698-3.
- MIZERA, František. 1908. *Příběhy města Semil a jeho okolí, svazek I., Dějiny náboženské, kostelní a farní*. Semily.
- MOHR, Jan. 2007. *Stavební aktivity v Liberci za Albrechta z Valdštejna*. První plánově založená čtvrť města. In: FUČÍKOVÁ, Eliška; ČEPIČKA, Ladislav. *Valdštejn. Albrecht z Valdštejna. Inter arma silent musae?* Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1565-5.
- MOHAUPTOVÁ, Pavla. 1999. *Kaple sv. Jana Nepomuckého v Janově Dole*. Liberec: Česká beseda, Zprávy České besedy, č. 88.
- MOSCHKAU, Alfred. 1903. *Napoleon I. und die polnisch-französische Invasion des Bezirkes Reichenberg-Friedland im August 1813. Ein Beitrag zur heimatischen Kriegsgeschichte. In XIII. Jahrbuch des Deutschen Gebirgsvereines für das Jeschken und Isergebirge*. Roč. XIII. Reichenberg: Selbstverlage. S. 38–55.
- MRHALOVÁ, Erika. 2013. *Františkánská legenda v Hejnicích*. Malovaný barokní cyklus (1709). Diplomová práce. Liberec: Technická univerzita, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická.
- MÜLLER, Reinhard. 1927. *Die vor- und frühgeschichtlichen Funde und Fundstätten der Amtshauptmannschaft Zittau. Neues lausitzisches Magazin*. 103.
- MÜLLER-MERTENS, Ernst. 1951–1952. *Hufenbauern und Herrschaftsverhältnisse in Brandenburgischen Dörfern nach dem Landbuch Karls IV. Von 1375. In Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität Berlin. Gesellschafts- und Sprachwissenschaftliche Reihe*. I. Berlin.
- MÜLLER, Rudolf. 1900. *Die Mariensäule in Reichenberg*. In: *Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs*. S. 20–22.
- MÜLVERSTEDT, George Adalbert von. 1892. *In Sachen der Frage über die Nationalität alter oberlausitzischer Adelsgeschlechter. In insbesondere auch in Betreff der von Maxen. Neues lausitzisches Magazin*. 68.
- MYŠKA, Milan. 1987. *Opožděná industrializace. Proto-industriální výrobní vztahy a formy za průmyslové revoluce na příkladu Inářského průmyslu ve Slezsku*. In: *Z dějin textilu – Studie a materiály*, sv. 11. Ústí nad Orlicí: Výzkumný ústav bavlnářský. S. 85–159.
- MÝŽKOVÁ, Marie; SKALA, Harald. 2012. *Des Fours, Valdštejnův plukovník a jeho potomstvo*. Praha: Národní památkový ústav. ISBN 978-80-87104-98-9.
- Na kolech do světa. Po silnicích nejen Českého ráje a Pojizeří. Referáty z vědecké konference konané ve dnech 17.–18. dubna 2015 v Mladé Boleslavi. Z Českého ráje a Podkrkonoší, Supplementum 17–2016*. 2016. Semily, Turnov, Jičín: Státní oblastní archiv v Litoměřicích – Státní okresní archiv Semily pro Pekařovu společnost Českého ráje v Turnově. ISBN 978-80-86254-33-3, ISSN 1211-975X.
- NÁDENÍK, Karel a kol., 2011. *Smrk. Král Jizerských hor*. Liberec: Roman Karpaš RK. ISBN 978-80-87100-04-2.
- NAHLIK, Adam. 1978. *Z dziejów tkactwa na Dolnym Śląsku*. Wrocław.
- NAVRÁTIL, Ivo; JAKUBEC, Pavel. 2010. *Semilsko*. Praha, Litomyšl: Paseka.
- NECHVÍLE, Martin. 2010. *Vojevínská opevnění. Objev novověkých opevnění mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou*. In: *Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku*. Liberec: Jizersko-ještědský horský spolek.
- NEJEDLÝ, Vratislav; ZAHRADNÍK, Pavel. 2003. *Mariánské, trojiční a další světecké sloupy v Libereckém kraji*. Praha: Národní památkový ústav. ISBN 80-86234-31-2.
- NEJRANOWSKA, S. 2017. *Kamienne wały w Górach Izerskich. Karkonosze*. 289.
- NÉMETHY, Franz. 1845. *Das Schloss Friedland*. Friedland.
- NEUMANN, Jaromír. 1974. *Český barok 2., přeprac. a rozš. vyd.* Praha: Odeon.
- NEUMANN, Theodor. 1840. *Ueber die Besitzrechte der Herren von Bieberstein so wie der herztöge von Pommern Stettin an der Niederlausitzischen Herrschaft Beeskow im 14. und 15. Jahrhundert. Neues lausitzisches Magazin*. 5.
- NEVRLY, Miloslav. 2007. *Kniha o Jizerských horách*. 4. rozš. vydání. Liberec: Vestri. ISBN 978-80-903029-6-9.
- NEVRLY, Miloslav. 2010. *Hora tří jmen*. In: *Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku*. Liberec: Jizersko-ještědský horský spolek.
- NEVRY, Miroslav. 2016. *Hrádek nad Nisou (LB, Liberecký kraj). Dům č. 65, 66 – tzv. Azyl. Hluboký důl stavebněhistorický průzkum (aktualizace SHP z roku 2000)*. Ústí nad Labem.
- NOVÁ, Jana; NOVÝ, Petr. 2007. *Otcové města Jablonce. Väter der Stadt Gablonz*. Jablonec n. N.: Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. ISBN 80-86397-06-1.
- NOVÝ, Luboš et al. 1974. *Dějiny techniky v Československu do konce 18. století*. Praha: Academia, nakladatelství ČSAV.
- NOVÝ, Petr. 2007. *Nová Louka, Kristiánov. Historie a současnost sklářských osad*. Liberec: Nakladatelství RK. ISBN 978-80-87100-02-8.
- NOVÝ, Petr; LUBAS, Jaroslav; ČERNÝ, Zbyněk. 2007. *Historie a současnost podnikání na Jablonce, Tanvaldsku a Železnobrodsku*. Žehušice: Městské knihy. ISBN 978-80-86699-49-3.
- NOVÝ, Rostislav. 1973. *Podnáská města a městečka v předhusitských Čechách. Československý časopis historický*. 21.
- NOWOTNY, Sobieslaw. 2008. *Opis księstwa świdnicko-jaworskiego z XVII w. In Rocznik Świdnicki*. T. 18. S. 5–73.
- NOŽIČKA, Josef. 1957. *Přehled vývoje našich lesů*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství.
- Od konfesijní konfrontace ke konfesijnímu míru. Sborník z konference k 360. výročí uzavření vestfálského míru*. 2008. Ústí nad Orlicí.
- OETTEL, Günter. 1995. *Der Gau Zagost und der mittelalterliche Landesausbau an oberen Neisse und Mandau bis zur Gründung der Stadt Zittau Mitte des 13. Jahrhunderts*. In: *Die Besiedlung der Neisseregion. Mitteilungen des Zittauer Geschichts- und Museumsvereins*. 22. Zittau.
- OETTEL, Günter; BRESTOVANSKÝ, Petr; PEŘINA, Ivan; ŘEHÁČEK, Marek. 2011. *Znovuzalená minulost. Neuentdeckte Vergangenheit*. Hrádek n. N.: Brána Trojzemí.
- OETTEL, Günter; MATOUŠEK, Jan; SEDLÁK, Jan; WINZELER, Marius; VÁCHA, Radim; KRÁŽOVÁ, Květa. 2013. *Grabštejn zapomenutý a objevený = Grabštejn/Grafenstein – vergessen und wiederentdeckt = Grabštejn zapomenutý i odkryty*. Hrádek n. N.: Sdružení pro obnovu a oživení Státního hradu Grabštejn a jeho okolí. ISBN 978-80-260-4698-1.
- OLCZAK, Mariusz. 2001. *Dzieje Gryfowa Śląskiego i zamku Gryf. Brzegami Kwisy*. Warszawa.
- OLIVA, Václav. 1916. *O blahořečení sv. Jana Nepomuckého*. Praha: Tisková Liga, Husitství ve světle pravdy. Roč. 13, č. 3–4.
- OPPITZ, Edmund. 1732. *Fruchtbarer und Schattenreicher Lindenbaum, Das die Mariae der Wunderthätigen Mutter Gottes in Heuendorf Ursprung*. Prag: Mathias Höger Erbs-Bischofflicher. Buchdruckerei. Oprava poulnického chrámu v Hejnicích u Frýdlantu, in: *Lidové noviny* 16. 8. 1930, s. 4.
- Osobnosti v dějinách regionu*. 2004. Liberec: Technická univerzita. ISBN 80-7083-815-9.
- OTTOVÁ, Petra. 1998. *Kristiánov (Liberec V). Vznik zahradního města na konci 18. století*. Bakalářská práce. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Pedagogická fakulta, katedra historie.
- OTTOVÁ, Petra. 2003. *Stavební činnost Johanna Josefa Kuntze na konci 18. Století*. In: *Sborník Severočeského muzea*. Historia, 12. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci. S. 4–11.
- OTTOVÁ, Michaela. 2004. *Sochařství 15. století v severních a severozápadních Čechách*. Ústí n. L.: Fakulta užitého umění a designu Univerzity J. E. Purkyně. ISBN 80-7044-489-4.
- OTTOVÁ, Michaela; MUDDRA, Aleš. 2005. *Capella in honorem Mariae Formosae. K historii středověkého pouťového místa v Hejnicích*. In ROYT, Jan; OTTOVÁ, Michaela; MUDDRA, Aleš (eds.). *Regnum Bohemiae et Sacrum Romanum Imperium. Sborník Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Dějiny umění – historie II*. Sborník k počtu Jiřího Kuthana. Praha: Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. ISBN 80-903600-1-7.
- PADRTA, František. 2002. *První pamětní kniha rychnovské fary*. Jablonec nad Nisou.
- PALME, Alois. 1922. *Warnsdorf mit seinen historischen Denkwürdigkeiten von dessen Gründung an bis zum Jahre 1850*. Warnsdorf: Ambros Opitz. S. 181–184.
- Paměť předmětů. 100 let muzea v Jablonci nad Nisou*. 2004. Jablonec n. N.: Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. ISBN 80-86397-02-3.
- Paměti Františka Jana Vaváka, souseda a rychtáře mlíčického z let 1771–1816*. Kniha VI–VII (1810–1816). *Prameny k dějinám českého myšlení*. 2009. Praha: Nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-1482-3.
- Pamětní list k 25. výročí Sokola v Jablonci nad Nisou 1894–1919*. 1919.
- PANÁČEK, Michal. 2011. *Mnišek (okres Liberec). Byvalý hřbitov a okolí kostela sv. Mikuláše. Stavebně-historická rešerše vývoje podoby území*.
- PARKERT, Otto W. 1922. *Das herrschaftl. Brauhaus in Morchenster und seine Geschichte. Blätter für Heimatkunde, Aufklärung, Touristik, Sport. Beilage zum Demokratischen Morgenblatt*. Nr. 37, 27. 8. 1922.
- PARTSCH, C. 1913. *Franz Pohl der Schöpfer der Glasfabrik Josephinenhütte. Schlesien*.
- PAUDLER, Anton Amand. 1883. *Die Baschkiren in Reichstadt. In Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs*. Roč. VI, č. 2. Böhmisches Leipa: druck von Joh. Künstler. S. 158–160.
- PAUDLER, Anton Amand. 1893. *Die Totenköpfe oder die schwarze Legion. In Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs*. Roč. XVI, č. 3. Böhmisches Leipa: druck von Joh. Künstler.
- PAVEK, Miloslav. 1972. *Textilní výroba v historickém přehledu. Rozpravy Národního technického muzea v Praze*. Sv. 51. Praha: Národní technické muzeum.
- PAVEK, Miloslav. 1981. *Československé textilní strojírenství*. Brno, Liberec: Technické muzeum v Brně, Elitex, kongres textilního strojírenství, generální fidejiství Liberec.
- PAVEK, Miloslav. 1982. *Počátky textilní výroby v českých zemích v letech 1780–1848. Z dějin textilu. Studie a materiály. Sborník příspěvků k dějinnému textilu a oděvní výroby v ČSSR*. Sv. 2. S. 7–25. Ústí nad Orlicí: Výzkumný ústav bavlnářský.
- PAVELKA, Jiří. 2005. *Pomníky na staré promenádě v Lázních Libverda*. *Patron*. Roč. XVI, č. 4. Tanvald: Spolek přátel drobných památek Jizerských hor. S. 8–10.
- PAVLÍČEK, Jaromír. 2003. *Národní jednota severočeská a její podíl na prosazování českých národních zájmů v národnostně smíšených oblastech (1885–1948)*. In *České národní aktivity v pohraničních oblastech první Československé republiky*. Olomouc: Filozofická fakulta Univerzity Palackého.
- PAZDEROVÁ, Alena (ed.). 1994. *Soupis poddaných podle viry z roku 1651. Bolešlavsko I, II*. Praha: Státní ústřední archiv. ISBN 80-85475-14-6.
- PEER, Andreas. 1929. *Maria – Haindorf. Entstehung und Geschichte des Wallfahrtsortes mit Gebetsanhang*. Haindorf.
- PEKÁŘ, Josef. 1970. *Kniha o Kostí*. Praha: Československý spisovatel.
- PEKÁŘ, Josef. 1921. *Tři kapitoly z boje o sv. Jana Nepomuckého*. Praha: Vesmír.
- PESCHECK, Christian Adolph. 1835. *Handbuch der Geschichte von Zittau*. Svazek 1. Zittau.
- PESCHECK, Christian Adolph. 1837. *Handbuch der Geschichte von Zittau*. Svazek 2. Zittau. S. 651–690.
- PEŠTA, Jan. 2011. *Encyklopedie českých vesnic: vesnické památkové rezervace, zóny a ostatní památkově hodnotná vesnická sídla v Čechách*. Díl V., *Liberecký kraj – severní Čechy*. Praha: Libri.
- PETER, Renate; BERTHOLD, Dietmar. Bez data vydání. *Die Oberlausitz, Landschaft zwischen Spree und Neiße*. Dresden.
- PETIOT, Alain. 2014. *Les Lorrains et les Habsbourg*. Dil I. Aix en Provence/F. ISBN 979-10-90361-65-2.
- PETRAKOVÁ, Luisa; DOLEŽALOVÁ, Olga. 2010. *100 let upravitelského kostela. 100 Jahre Ruppertsdorfer Kirche*. Liberec: Římskokatolická farnost sv. Antonína Paduánského, Dialog, knižní velkoobchod a nakladatelství. ISBN 978-80-7424-026-3.
- PETRAŇ, Josef. 1972. *Nevojnické povstání. Prolegomena edice pramenů*. Praha: Univerzita Karlova.
- PETRAŇ, Josef. 1975. *Rebelie. Příběh jednoho týdne a dvou dní v březnu roku 1775*. Praha: Československý spisovatel.
- PETRAŇ, Josef; PÁNEK, Jaroslav, ed.; VOREL, Petr, ed. 2010. *České dějiny ve známení kultury: (výbor státní)*. Pardubice: Univerzita Pardubice.
- PETRASOVÁ, Taťana; LORENZOVÁ, Hana (ed.). 2001. *Dějiny českého výtvarného umění 1780–1890*. III/1. Praha: Akademie věd České republiky. ISBN 80-200-0735-0.
- PIFFL, Hugo. 1913. *Die Söhne des Reichenberger Kreises in den Befreiungskriegen. Reichenberger Zeitung*. 17. září 1913, roč. 54, č. 219, s. 17. Liberec.
- PINKAVA, Viktor. 1897. *Geschichte der Stadt Gabel und des Schlosses Lämberk in Böhmen*. Prag: Cyrillo-Methodische Buchdruckerei. S. 65–67.

- PLACHTA, Radko; PRECLÍK, Mojmir; RADA, Jiří. 1972. *Restaurátorská zpráva. Praha, 1972*. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, RZ 494.
- PLETICHA, Alois. *Sociální rozvrstvení české menšiny*. Strojopis uloženy ve Státní okresní archiv Liberec, 23 stran. Nedatováno (asi 50. léta 20. stol.).
- PLOTHO, Carl von. 1817. *Der Krieg in Deutschland und Frankreich in den Jahren 1813 und 1814*. Č. 2. Berlin: Carl Friedrich Amelang.
- PLUMERT, Josef. 1849. *Der Kurort Lieberwerda und seine Heilquellen*. Praha.
- POHL, Franz. 1939. *Die Exulanten aus der Herrschaft Friedland im Sudetenland*. Žhořelec.
- POCHE, Emanuel (et al.). 1978. *Umělecké památky Čech*. 2, K–O. Praha: Academia.
- POKORNÝ, Petr; ŠÍDA, Petr; NOVÁK, Jan; PROSTRĚDNÍK, Jan. 2010. Neolitická těžba v Jizerských horách pohledem pylové a antrakologické analýzy. *Archeologické rozhledy*. LXII. S. 587–607.
- POL, Adam W. 2012. Urządzenia odwadniania kunstowego kopalni w Gierczynie koto Mirska z XVIII/XIX wieku. In *Rocznik Jeleniogórski*. Tom 44.
- POL, Wincenty. 1847. *Z wycieczki [w:] Polska podróże po Śląsku w XVIII i XIX wieku*. Opr. A. Zieliński. Wrocław. S. 229–250.
- POL, Wincenty. 2009. *Wincentego Pola opisanie biblioteki Schaffgotschów z 1847 roku*. Biblioteczka Duchá Góř, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 3. Jelenia Góra.
- POLIŠENSKÝ, Josef. 1971. *Napoleon a srdce Evropy*. Praha: Nakladatelství Svoboda. S. 201–222.
- Prace konserwatorskie na terenie województwa wrocławskiego w latach 1969–1973*. 1976. Wrocław.
- Prace konserwatorskie na terenie województw jeleniogórskiego, legnickiego, wałbrzyskiego i wrocławskiego w latach 1974–1978*. 1985. Wrocław.
- Prace konserwatorskie na terenie województwa dolnośląskiego w latach 1979–1999*. 2005. Wrocław.
- PRAGER, Petr. 2008. *Knižka o Zlaté Olešnici. Po cestách její minulosti. Zlatá Olešnice – Stanový – Hlohka – Navarov*. Zlatá Olešnice: Petr Prager (vl. nákladem).
- PRANDNEROVÁ, Lucie. 2009. *Frydlantský úrbář. In Památky Libereckého kraje*. Liberec: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci. ISBN 978-80-903934-4-8.
- PREISS, Pavel. 1999. *František Karel Palko. Život a dílo malíře sklonku středoevropského baroka a jeho bratra Františka Antonína Palka*. Praha: Národní galerie, Sbírka starého umění. ISBN 80-7035-208-6.
- PREISS, Pavel. 2008. *Kořeny a letorosty: výtvarné kultury baroka v Čechách*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- PRIMKE, Robert; SZCZEPERA, Maciej; SZCZEPERA, Wojciech. 2007. *Wojny husyckie na Śląsku. Łużyccy i Pomorzu*. Kraków: Wydawnictwo Technol. ISBN 978-83-60762-00-4.
- PROFOUS, Antonín. 1947–1957. *Místní jména v Čechách*. I. Praha 1947, II. Praha 1949, III. Praha 1951, IV. Praha 1957.
- PROCHÁZKA, Vladimír. 1963–1964. *Vlastnictví půdy u polabsko-pobaltských Slovanů*. In PROCHÁZKA, Vladimír. *Vznik a počátky Slovanů*. IV, V. Praha.
- PROSTRĚDNÍK, Jan. 1994. *Soubor středověké keramiky z hradu Hrubá Skála (okr. Semily)*. *Zpravodaj Muzea východních Čech* 20. Hradec Králové.
- PROSTRĚDNÍK, Jan. 2016. Nejstarší dějiny Kacanov ve světle archeologických nálezů. In: Kolektiv autorů: *Kacanovy – ve stínu lesa a na slunných stránkách*. Kacanovy.
- PROSTRĚDNÍK, Jan; ŠÍDA, Petr. 2001, 2002. *Novověský průmysl – přechod přes západní Křkonoše v pravěku a středověku. Z Českého ráje a Podkrkonoší*. 14, 15. Semily: Státní okresní archiv. ISBN 80-86254-05-4, 80-86254-07-0, ISSN 1211-975X.
- PROSTRĚDNÍK, Jan; ŠÍDA, Petr; ŠREIN, Vladimír; ŠREINOVÁ, Blanka; ŠTASTNÝ, Martin. 2005. *Neolithic quarrying in the foothills of the Jizera Mountains and the dating thereof*. AR LVIII. S. 477–492.
- PRUS, O. 2002. Katalog publikovaných stanovisk archeologických Dolného Śląska, cz. 1. *Katalog publikovaných stanovisk archeologických z terenu wój. jeleniogórskiego do roku 1994*. Jelenia Góra.
- PŘICHYSTAL, Antonín. 2002. *Objev neolitické těžby zelených břidlic na jižním okraji Jizerských hor (severní Čechy)*, abstrakt. *Kvartér*. 8. Brno. S. 12–14.
- PŘICHYSTAL, Antonín. 2009. *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.
- PTASZYŃSKI, Janusz. 2009. *Zbiory Schaffgotschów*. Biblioteczka Duchá Góř, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 4. Jelenia Góra.
- RADEMACHER, Udo. 2010. *Gross Iser. Geschichte und Geschichten eines verschwundenen Dorfes der nach 1945 untergegangenen Gebirgssiedlung „Colonie Gross-Iser“*. Elektronický materiál.
- RAJTORAL, František. 1970. *Tereziáňský katastr český*. Sv. 3. Praha: Archivní správa Ministerstva vnitra ČR.
- RAMMINGER, Britta; ŠÍDA, Petr. 2012. *Der bandkeramische Felsgesteinabbauplatz Jistebsko, Kataster Jablonce nad Nisou, und sein regionales Siedlungsumfeld im mittleren Iseralt*. Tschechische Republik. SMOLNÍK, R. (Hrsg.): *Siedlungsstruktur und Kulturwandel in der Bandkeramik. Beiträge der internationalen Tagung »Neue Fragen zur Bandkeramik oder alles beim Alten?«* Leipzig, 23. bis 24. September 2010. *Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege*. Beiheft 25. Dresden. S. 167–179.
- REBITSCH, Robert. 2013. *Matyáš Gallas (1588–1647). Císařský generál a Valdštejnův „dědic“*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4778-1.
- REBITSCH, Robert. 2014. *Valdštejn. Životopis monografie*. České Budějovice: Veduta. ISBN 978-80-86829-89-0.
- REICHENBERGER VETERANEN. 1868. *Reichenberger Zeitung*. 26. června 1868, roč. 9, č. 148, s. 1. Liberec.
- RESSEL, Anton. 1900. *Geschichte des Friedländer Bezirkes*. Friedland: Beilage zur Friedländer Zeitung (příloha Frydlantský novin).
- RESSEL, Anton. 1902. *Geschichte des Friedländer Bezirkes*. Friedland. I. B.: Franz Riemer.
- RESSEL, Anton Franz (ed.). 1903–1904. *Heimatskunde des Reichenberger Bezirkes. Stadt und Land. Anhang: Böhmisch-Aicha und Bösching*. Dil I., Reichenberg: Verlag der Lehrervereine des Stadt- und Landbezirkes Reichenberg.
- RESSEL, Anton Franz (ed.). 1903–1905. *Heimatskunde des Reichenberger Bezirkes. Stadt und Land. Anhang: Böhmisch-Aicha und Bösching*. Dil II. Reichenberg: Verlag der Lehrervereine des Stadt- und Landbezirkes Reichenberg.
- RESSEL, Anton Franz. 1909. *Die Burggrafen von Dohna auf Greifenstein*. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 3.
- RESSEL, Anton Franz. 1911. *Bad Lieberwerda. Eine Beschreibung der Geschichte dieses Ortes*. Friedland: Selbstverlag.
- RESSEL, Anton Franz. 1911. *Dittersbach*. Ein Beitrag zur Geschichte dieser Gemeinde. Sonderabdruck aus der *Friedländer Zeitung* vom 28. Oktober bis 6. Dezember 1911, Friedland.
- RESSEL, Anton Franz. 1916. *Vom Raubritzerwesen im Jeschken-Isergau*. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 10.
- RESSEL, Anton Franz. 1926. *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 20.
- RESSEL, Anton Franz. 1933. *Geschichte der Gemeinde Buschellersdorf*. Friedland.
- RESSEL, Anton. 1933. *Orts- und Häusergeschichte der Gemeinde Rückersdorf*. Rückersdorf (Dolní Rašnice): Gemeinde Rückersdorf, tsisk Franz Riemer, Frydlant.
- RESSNEROVÁ, Jitka; SÁČEK, Karel. 2017. *Pomník „otce vyzulosečských spolků“ Josefa Müllera v Liberci. Historie c. k. armády v napoleonské epoše* [online]. [citace 2017-11-27]. Praha. Dostupný z WWW: <http://www.primapiana.cz/news/pomnik-otce-vy-sulosec-ckych-spoklu-josefa-mullera-v-liberci/>
- REUSS, František Ambrož. 1811. *Die Mineralquellen zu Lieberwerda in Böhmen*. Prag: Gottlieb Haase.
- REZEK, Antonín. 1910. *Praha a Čechy 1813*. In *Český časopis historický*. Praha: Historický klub. Roč. XVI. S. 1–12.
- Riesen- und Isergebirge, Lausitzer- , Bober-Katzbach-Gebirge und Waldenburger Bergland*. 1934. Grieben Reiseführer. Bd. 18, 33. Aufl., Berlin: Grieben-Verlag.
- RITTENBACH, Willi. 1970. *Über die Grenzen des Bistums Meissen. Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands*. 19.
- RITTENBACH, Willi; SEIFERT, Siegfried. 1965. *Geschichte der Bischöfe von Meissen 968–1581*. Leipzig.
- ROHKAM, Heinrich. 1939. *Vom Glasmachendorf zum heilklimatischen Kurort*. Breslau (Wrocław): Verlag Wilh. Gottl. Korn.
- ROHKAM, Heinrich. 1942. *Hundert Jahre Schreiberhauer Josephinenhütte. Wanderer im Riesengebirge*. Nr 6/7.
- ROHN, Carl Johann. 1763. *Chronich Vormals Böhmischer Cron-Lehen, Nunmehr ins Allodium gezoener zweyer Städten Friedland, und Reichenberg*. Prag: Johanna Pruschin durch Franz Slansky.
- ROHN, Johann Carl. 1774. *Antiquitas ecclesiarum, capellarum et monasteriorum, altarumque aedium sacrarum districtus Boleslaviensis, et in parte Lusatie superioris*. Praga.
- ROLEŇCOVÁ, Jana. 2005. *Františkáni v Hejnicích 1691–1783*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Pedagogická fakulta, katedra dějepisu, diplomová práce (strojopis).
- ROUS, Ivan (ed.); ŠMIDA, Jiří; VRBÍK, Daniel; BÖHM, Hynek; POTOČKI, Jacek; WIATER, Przemyslaw, SEVERYNOVA-POPKOVA, Klára; HÁSEK, Jan. 2017. *Mapy Jizerských hor – Mapy Gór Izerskich*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci. ISBN 978-80-87266-29-8.
- ROYT, Jan. 1999. *Obraz a kull v Čechách 17. a 18. století*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-662-7.
- ROYT, Jan. 2006. *Slovník bibliické ikonografie*. Praha: Karolinum, ISBN 80-246-0963-0.
- RÓZANSKÍ, Leszek. 2012. *Kopaniec*. Jelenia Góra: Wydawnictwo AD REM, Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo Izerskie”. ISBN 978-83-62708-67-3.
- RULÍŠEK, Hynek. 2006. *Postavy, atributy, symboly: slovník křesťanské ikonografie*. 2., upr. vyd. České Budějovice: Karmásek.
- RUSŇSKI, Władysław. 1949. *Tkactwo lniane na Śląsku do 1850 roku*. Poznań.
- RYBÁK, Josef. 1929. *Co sluší uvážiti o sv. Janu Nepomuckém: k dvěstěletému jubileu jeho svatočelení 19. března 1929*. Praha: Dědičtvi sv. Jana Nepomuckého, 1929. Podíl idů Dědičtvi sv. Jana Nepomuckého na rok 1929, č. 2.
- RYDL, Jaroslav. 2006. *Paměť Tanvaldska. Vznik a vývoj bavlnářské firmy Tanvaldská prádelna bavlny a její význam pro Tanvald a celé povodí tek Kamenice a Desné*. Turnov: Muzeum Českého ráje. ISBN 80-239-6686-3.
- ŘEHÁČEK, Marek. 2016. *Svatý Jan na mostě přes Nisu*. In: *Jablonecký měsíčník. 1866–2016. 150 let města Jablonce nad Nisou*.
- ŘEHÁČEK, Marek. 1996. *Frydlant – ohlédnutí*. Frydlant: Městský úřad, Liberec: Kaldář Liberecka.
- ŘEHÁČEK, Marek. 2018. *Svatý Jan v Sokolí ulici*. In: *Jablonecký měsíčník. Historie – památky – kultura – zajímavosti*. Září 2018.
- ŘEHÁČEK, Marek; PIKOUS, Jan ml. 2016. *Obrazky z Rádlu*. Rádlu: obec Rádlu. ISBN 978-80-270-0485-0.
- ŘEHÁČEK, Marek; ŠREK, Jakub. 2013. *Rádlu, putování krajinou = Radl, Wanderung durch die Landschaft*. Rádlu: obec Rádlu. ISBN 978-80-260-4918-0.
- SAALFELD, Dietrich. 1960. *Bauernwirtschaft und Gutsbetrieb in der vorindustriellen Zeit*. Stuttgart.
- SÁČEK, Karel. 2004. *Čestí dobrovolníci ve sboru vévody brunšvického roku 1809*. In *Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference „Evropské aliance 18. století – aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí“ a studii vzletů žených k událostem roku 1805*. Třebíč: Vydavatelství Akcent. S. 72–77. ISBN 80-7268-301-2.
- SAJBT, Jiří. 2016. *Význam cesta a dáva názory na průběh Žitavské cesty*. In *Na kolech do světa. Po silnicích nejen Českého ráje a Pojizeří. Relativy z vědecké konference konané ve dnech 17.–18. dubna 2015 v Mladé Boleslavi. Z Českého ráje a Podkrkonoší, Supplementum 17–2016*. Semily, Turnov, Jičín: Státní oblastní archiv v Litoměřicích – Státní okresní archiv Semily pro Pekařovu společnost Českého ráje v Turnově. ISBN 978-80-86254-33-3, ISSN 1211-975X.
- SAULSON, Rozalia. 2008. *Warmbrunn i její okolice*. Jelenia Góra.
- SAUPPE, Paul. 1904. *Der böhmische Teil des Dekanates Zittau*. *Mitteilungen des Nordböhmisches Exkursions-Club*. 26. *Sborník příspěvků k době poddanského povstání roku 1680 v severních Čechách*. 1980. Praha: Tisková, editní a propagační služba místního hospodářství.
- SEDLÁČEK, Antonín. 1988. *Diplomatická činnost Jana Václava Gallase v Anglii v letech 1704–1711*. In *Sborník Severočeského muzea. Historiá 9*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.
- SEDLÁČEK, August. 1909. *Místopisný slovník historický království Českého*. Praha: Bursík a Kohout.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1921–1923. *Das Land Zittau bis zum Jahre 1319*. (I) *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 15 (1921), 16 (1922), 17 (1923).
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1926. *Zur ältesten Geschichte der Ständesherrschaft Reibersdorf, früher Seidenberg genannt*. *Zittauer Geschichtsblätter*. 4.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1926. *Geschichte des Friedländischen bis zum Ausbruch des 30jährigen Krieges*. In: *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen*. Teil III. Die Geschichte des Friedländischen. Friedland in Böhmen: Verlag des Friedländer Lehrervereins.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1927a. *Die Geschichte des Friedländischen bis zum Ausbruch des dreißigjährigen Krieges*. In GIERACH, Erich; SCHUBERT, Josef (eds.), *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen. III. Geschichte des Friedländischen*.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1925. *Zur Entstehungsgeschichte von Hegewald, Karolinal und Hohenwald*. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 19.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1916. *Zur Geschichte der Familie von Krahe*. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 10.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1927b. *Das Land Zittau ein alter Bestandteil der Oberlausitz. Neues lausitzisches Magazin*. 103.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1928. *Zur älteren Geschichte des Friedländischen*. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 22.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1932. *Das Absatzgebiet des Zittauer Bieres im Mittelalter*. *Zittauer Geschichtsblätter*. 5.
- SEELIGER, Ernst Alwin. 1935. *Geschichte der Reichenberger Bezirk bis zum Ausbruch des Dreißigjährigen Krieges*. In *Heimatkunde des Bezirkes Reichenberg in Böhmen*. III, 1–3. Reichenberg: Verlag der drei Lehrervereine des Reichenberger Bezirkes und des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Iser-Gaues.
- SEIBT, Wenzel. 1916. *Das historische „Plumpenhäusel“ in der Kratzauer Straße*. In *XXVI. Jahrbuch des Deutschen Gebirgs-Vereines für das Jeschken und Isergebirge*. Roč. XXVI. Reichenberg: Selbstverlage.
- SEMERÁK, Miloslav. 2012. *Farní kostel Nejsvětější Trojice v Jindřichovicích pod Smrkem. Dílčí stavebně-historický průzkum*.
- SEYDEL, H. 1923. *Die deutsche Glaschütten in Riesen- und Isergebirge*. In *Schlesien*. Leipzig.
- SCHALLER, Jaroslaus. 1790. *Topographie des königreichs Böhmen, Vierter theil, Bunzlauer kreis*. Prag und Wien: Joh. Ferd. Edlen von Schönfeld, k. k. priv. Hofbuchdrucker.
- SCHELS, Johann Baptiste. 1838. *Die Vertheidigung des nördlichen Böhmens im August 1813*. In *Oesterreichische militärische Zeitschrift*. Sv. 1, č. 2. Wien: Anton Strauß. S. 115–155.
- SCHRAMM, O. *Die Oesterreichisch-Kaiserliche Armee für das Jahr 1811*. 1811. Wien: bei C. Graeffner und comp.
- SCHYBAL, Josef V., SCHYBALOVÁ, Jana. 1985. *Umění lidových tesařů, kameníků a sochařů v severních Čechách*. Ústí nad Labem: Severočeské nakladatelství ve spolupráci s Ústavem pro etnografiá a folkloristiku Československé akademie věd.
- SCHYBAL, Josef; SCHUBERT, W.; PEER, Andreas. 1933. *Kirche und Kloster Haindorf*. Haindorf: Lange und Scheybal Verlag.
- SCHYBALOVÁ, Jana; SCHYBAL, Josef V. 1998. *Krajem skla a bižuterie*. Železný Brod: Nakladatelství Jakoubě. ISBN 80-901972-5-6.
- SCHIER, Bruno. 1927. *Flur und Siedlung*. In *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen. Volkskunde Teil II*. Friedland 1927.
- SCHIER, Bruno. 1929. *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen. Allgemeine Teil II, Die Friedländer Volkskunde. Heft 4, 3.; Haus und Hausrat*. Friedland: Friedländer Lehrerverein.
- SCHIER, Bruno. 1938. *Die Auseinandersetzung zwischen Deutschen und Slawen in volkskundlicher Sicht*. In *Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung*. 2.
- SCHLESINGER, Walter. 1938. *Entstehung und Bedeutung der sächsisch-böhmischen Grenze*. *Neues Archiv für sächsische Geschichte und Altertumskunde*. 59.
- SCHLESINGER, Walter. 1953. *Zur Gerichtsverfassung des Markenbezugs östlich der Saale im Zeitalter der Deutschen Ostsiedlung*. In *Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands*. 2.
- SCHLESINGER, Walter. 1960. *Die Verfassung der Sorben*. In LUDAT, Herbert; JANKUHN, Heinrich; SCHLESINGER, Walter; SCHWARZ, Ernst (eds.). *Siedlung und Verfassung der Slawen zwischen Elbe, Saale und Oder*. Giessen.

- SCHLESSINGER, Walter. 1965. *Kirchengeschichte Sachsens im Mittelalter*. I–II. Leipzig.
- SCHLESINGER, Walter (ed.). 1965. *Handbuch der historischen Stätten Deutschlands. VIII, Sachsen*. Stuttgart.
- SCHLESSINGER, Walter. 1973. *Verfassung und Wirtschaft des mittelalterlichen Bistums Meissen*. In LAU, Franz. *Das Hochstift Meissen. Aufsätze zur sächsischen Kirchengeschichte*. Berlin.
- SCHMIDT, Eberhard. 1973. *Die Mark Brandenburg unter den Askaniern*. Köln – Wien.
- SCHMIDT, Werner. 1996. *Zwischen Löbau und Herrnhut. Werte der deutschen Heimat*. 56. Weimar.
- SCHÖNWALDER, Ferdinand. 1884–1885. *Der Budissiner Queiskreis. Neues lausitzisches Magazin*. 60 (1884); *Neues lausitzisches Magazin*. 61 (1885).
- SCHÖNWALDER, Ferdinand. 1888. *Das Quellgebiet der Görlitzer Neisse oder der Zagost und seine Bevölkerung. Neues lausitzisches Magazin*. 63.
- SCHRAGE, Eva Gertraud. 1990. *Slaven und Deutsche in der Niederlausitz. Untersuchungen zur Siedlungsgeschichte im Mittelalter*. *Berliner historische Studien 15. Germanica Slavica*. 6. Berlin.
- SCHRAGE, Eva Gertraud. 2001. *Die Oberlausitz bis zum Jahr 1346*. In BAHLCKE, Joachim (ed.). *Geschichte der Oberlausitz. Herrschaft, Gesellschaft und Kultur vom Mittelalter bis zum Ende des 20. Jahrhunderts*. Leipzig.
- SCHUBERT, Josef. 1908. *Geschichte von Olbersdorf, Hohenwald, Christiansau* u.
- SCHUBERT, Josef. 1909. *Die Braunschweiger oder das „Korps der Rache“ in der Stadt Grottau. Reichenberger Zeitung*. 23. května 1909, roč. 50, č. 122, s. 33–35. Liberec.
- SCHUBERT, Josef. 1927. *Flurgeschichte von Tschirnhaus*. In GIERACH, Erich; SCHUBERT, Josef (eds.). *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen. Volkskunde*. Teil. II. Friedland 1927.
- SCHWARZ, Gabriele; SCHRÖDER, Karl-Heinz. 1969. *Die ländliche Siedlungsformen in Mitteleuropa. Grundzüge und Probleme ihrer Entwicklung. Forschungen zur deutschen Landeskunde* 175. Bad Godesberg.
- SCHWARZ, Ernst. 1927a. *Die wendische Ortsnamen im Lande Zittau. Neues lausitzisches Magazin*. 103.
- SCHWARZ, Ernst. 1927b. *Die Entstehung der Friedland-Gablonzer Bezirksgrenze und die Besiedlungsverhältnisse im östlichen Isergebirge vom 14.–16. Jahrhundert. Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 21.
- SCHWARZ, Ernst. 1931. *Die Ortsnamen der Sudetenländer als Geschichtsquelle*. München – Berlin 1931.
- SCHWARZ, Ernst. 1987. *Volkskundliche Geschichte der Sudetenländer. Handbuch der sudetendeutschen Kulturgeschichte*. III. vyd. München.
- SCHWIND, Ferdinand. 1908. *Denkschrift der Vollendung des Baues der Kirche in Raspenau*. Raspenau: Verlag des Kirchenbauvereines.
- SIEBELT, A. 2009. *Biblioteka hrabovského rodu Schaffgotschów*. Biblioteczka Duchy Gór, seria: Muzeum w Cieplicach, cz. 2. Jelenia Góra.
- SIMM, Otokar. 2018. *Frydlantsko pečje o památky. In Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku 2017*. Liberec: JIHS. ISBN 978-80-87095-21-8, ISSN 1214-1585.
- SIMM, Otokar. 2016. *Svatý Jan Nepomucký v Mníšku u Liberce. In: Patron: čtvrtletník přátel drobných památek Jizerských hor. 1/2016*.
- SKALA, Harald. 2008. *Ústup pruských vojsk severními Čechami roku 1757. In Bezděč. Vlastivědný sborník Českolipska*. Č. 17. Česká Lípa: Vlastivědný spolek Českolipska, Státní okresní archiv Česká Lípa, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě. ISBN 978-80-86319-11-7, ISSN 1211 9172.
- SKOBEL, Paul. 1970. *Das Jungfräuliche Klosterstift zur Heiligen Maria Magdalena von der Buße zu Lauban in Schlesien von 1320–1821*. Stuttgart, Aalen.
- SKOČZYLA-STADNIK, Barbara. 2008. *Z dziejów tkactwa ludowego. Kamienna Góra*.
- SKOPEK, Jindřich (ed.). 1907. *Paměti Františka J. Vavřky, souseda a rybníče mlíčovského z let 1770–1816. Kniha první část I*. Praha: Dědicví sv. Jana Nepomuckého.
- SKŘIVÁNEK, František. 1998. *Řeholní řády v Litoměřické diecézi a jejich osudy v letech 1948–1988*. Praha: Náboženská matice.
- SLAVÍČKOVÁ, Hana. 1977. *Inventář Ús Desours-Walderode 1678–1945*. Děčín: SOA Litoměřice, pobočka Děčín.
- SLAVÍČKOVÁ, Hana; SLAVÍČEK, Antonín. 2001. *Inventář Vs Frydlant 1381–1946*. Děčín: SOA Litoměřice, pobočka Děčín.
- SLAVÍK, Ivan. 1993. *Svatý a popíraný, milovaný a vysmývaný: čtení o sv. Janu Nepomuckém*. Vyd. 1. Jemnice u Strakonice: Svatojanské dílo.
- SLAVÍČKOVÁ, Helena; HAMPLOVÁ, Marcela. 1974. *Inventář Vs Smržovka 1650–1946*. Děčín: SOA Litoměřice, pobočka Děčín.
- SMITH, Digby. 1998. *The Greenhill Napoleonic Wars Data Book. Actions and Losses in Personnel, Colours, Standards and Artillery, 1792–1815*. 1. vydání. London: Greenhill Books. ISBN 1-85367-276-9.
- SOBKOVÁ, Helena. 1993. *Naše Desná*. Desná: Městský úřad Desná.
- SOJKA, Kazimierz Andrzej. 2006. *Przewodnik po kościele św. Jana Chrzciciela w Jeleniej Górze – Cieplicach*. Cieplice Śląskie: Wydawnictwo Zakonu Pijarów. ISBN 83-85958-83-5.
- SOMMER, Johann Gottfried. 1834. *Königliche Böhmen; statistisch-topographisch dargestellt von Johann Gottfried Sommer*. Bunzlauer Kreis. Band 2. Prag: J. G. Calveschen Buchhandlung.
- SOVADINA, Miroslav. 1997. *Ronovci a Žitava ve 13. a v 1. čtvrtině 14. století*. Bezděč. 6.
- SPEER, Christian. 2014. *Reformation und Politik. Die Ereignisse der Reformationszeit und deren Folgen bis zur Gegenwart aus der Perspektive der Konventstadt Löbau. Gesichter der Reformation in der Oberlausitz, Böhmen und Schlesien, Kulturraum Oberlausitz-Niederschlesien*. Zittau.
- STAFFA, Marek; JANCZAK, Julian; MAZURSKI, Krzysztof R.; ZAJAC, Czesław; CZERWIŃSKI, Janusz. 1989. *Słownik geografii turystycznej Sudetów. Góry Izerskie*. DII 1. Warszawa, Kraków: Wydawnictwo PTTK „KRAJ”. Wydawnictwo I-BIS. ISBN 83-7005-095-6, ISBN 83-7005-109-X.
- STAFFA, Marek; MAZURSKI, Krzysztof R.; CZERWIŃSKI, Janusz; PISARSKI, Gregorz. 2003. *Słownik geografii turystycznej Sudetów. Pogórze Izerskie*. DII 2. A–L, M–Z. Wrocław: Wydawnictwo I-BIS. ISBN 83-85773-60-6 (A–L), 83-85773-61-4 (M–Z).
- Stammliste der Königlich Preussischen Armee seit dem 16ten Jahrhundert bis 1840*. 1840. Berlin: Druck und Verlag J. S. Mittler.
- STARÁ, Marcela. 1989. *Archeologický průzkum lokality Loučná-Saň. Sborník Severočeského muzea. Historia 9*. Liberec: Severočeské muzeum.
- STARÁ, Marcela. 1994. *Zpráva o archeologické akci*. Archiv nálezyových zpráv AVČR, čj. 2288/94.
- STEC, T. 1998. *Dzieje górnictwa i przemysłu chemicznego pod Czarną Górą w Górach Izerskich. Skarbiec Duchy Gór*. Nr 1.
- STELLNER, František. 2000. *Sedmiletá válka v Evropě*. Praha: Libri. ISBN 80-7277-010-1.
- STELMACH, Roman. 2018. *Jeszce o najstarszych dokumentach do dziejów Kotliny Jeleniogórskiej zachowanych w zbiorach archiwalnych*. In *Rocznik Jeleniogórski. Pismo regionu Karkonoszy*. Tom L. Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, Archiwum Państwowe, oddział w Jeleniej Górze. PL ISSN 0080-3480.
- STENDHAL. 1976. *Deník. Výbor z deníkových zápisů z let 1801–1842*. Praha: Odeon, nakladatelství krásné literatury a umění.
- STRATIL, Jiří. 1990. *Od ručního větené k bezvčetněnému předání. In: K historii textilních strojů a zařízení. Sborník ze semináře konaného dne 10. října 1990 v Technickém muzeu v Brně*. Brno: Technické muzeum v Brně. S. 23–53.
- STRNAD, Jan. a kol. 2002. *Jablonec nad Nisou, dobové fotografie*. Jablonec nad Nisou: Informační centrum Jablonec nad Nisou.
- STRNAD, Jan; PADRTA, František. 1999. *Dobové fotografie Jablonce*. Jablonec nad Nisou: Informační centrum Jablonec nad Nisou.
- Střední Evropa – Čechy, Slezsko a Horní Lužice – ve hře velmoží v 18. století*. 2008. Liberec: Euroregion Lusa, regionální sdružení, Technická univerzita. ISBN 978-80-7372-437-8.
- SVOBODA, Jiří A., ed. aj. 1994. *Svatojanský sborník: (1393–1993)*. Praha: Karolinum.
- SVOBODA, Milan. 2008. *Mariánské putní místo Hejnice v historické paměti. In Locus pietatis et vitae. Sborník příspěvků z konference konané v Hejnicích ve dnech 13.–15. září 2007*. Praha: Univerzita Karlova v Praze a Scriptorium. ISBN 978-80-86197-39-5.
- SVOBODA, Milan a kol. 2012. *Kristián Kryštof hrabě Clam-Gallas. Stručná biografie. Edice životopisného nástinu od Johanna Rittersberku z roku 1838 s komentáři*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-929-5.
- SVOBODA, Milan. 2000. *Švédské obsazení Frydlantska roku 1639 pohledem očitého svědčící Heinricha Griessela, zámečného hejmana. In Fontes Nissae = Prameny Nisy*. Roč. I, č. 1. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 80-7083-434-X.
- SVOBODA, Milan. 2004. *„Taxa panství Rejchberského“ (1622)*. In *Fontes Nissae = Prameny Nisy*. Roč. V. Liberec: Technická univerzita.
- SVOBODA, Milan. 2007. *Clam-Gallasové (1757–1945)*. In KRUMM-HOLZ, Martin (ed.). 2007. *Clam-Gallasův palác. Johann Bernhard Fischer von Erlach*. Praha: Archiv hlavního města Prahy. ISBN 978-80-86852-19-5.
- SVOBODA, Milan. 2011. *Rederovny v Čechách. Nalézání zapomenutých příběhů 16. a 17. věku*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, TOGGA, spol. s r. o. ISBN 978-80-7308-356-4 (UK), 978-80-87258-57-6 (TOGGA).
- SVOBODA, Milan. 2019. *Franz hrabě Clam-Gallas. Obrisy portréty. = Franz Graf Clam-Gallas. Konturen eines Porträts*. Hejnice, Liberec: Frydlantsko, z. s., Krajská vědecká knihovna v Liberci. ISBN 978-80-85874-91-4.
- SVOBODA, Milan; HEINZL, Jan. 2015. *Hrabata z Gallasu, Clam-Gallasu a Hejnice. Putní místo a jeho patroni. Die Grafen von Gallas, von Clam-Gallas und Haindorf. Der Wallfahrtsort und seine Schirmherren*. Hejnice, Liberec: Frydlantsko, z. s., Krajská vědecká knihovna v Liberci. ISBN 978-80-85874-73-0.
- SVOBODA, Milan; RITTER VON RITTERSBERG, Johann. 2012. *Kristián Kryštof hrabě Clam-Gallas: stručná biografie: edice životopisného nástinu od Johanna Rittersberku z roku 1838 s komentáři*. Liberec: Technická univerzita v Liberci.
- SYGUSCH, Karl. 1975. *Die Bistümer Meissen und Breslau. Ein Überblick über ihre Beziehungen im Mittelalter. Jahrbuch für schlesische Kirchengeschichte*. NF 54.
- SYPHER, Wylie. 1971. *Of renesance k baroku: proměny umění a literatury 1400–1700*. Příklad Jaroslav Dítě a Jarmila Urbánková. Praha: Odeon, Teorie a kritika; sv. 19.
- SYROVATKA, Josef. 1935. *Aus der Geschichte der Reichenberger Tuchmacherei. 75 Jahre Reichenberger Zeitung, ihre Beziehungen und Lesern gewidmet*. Reichenberg: Gebrüder Stiepel.
- SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava. 2011. *Sakrální stavby jako objekty cestovního ruchu v Liberci*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-753-6.
- ŠEDIVÝ, Miroslav. 2018. *O švestky a brambory. Prusko-rakouská válka o bavorské dědičství 1778–1779*. Praha: Epocha. ISBN 978-80-7557-101-4.
- ŠÍDA, Petr et al. 2012. *Neolitický těžební a zpracovatelský areál ve Velkých Hamrech I. Pojizerské archeologické studie*. 1. Turnov: Muzeum Českého ráje v Turnově.
- ŠÍDA, Petr et al. 2013. *Velké Hamry II. Neolitický těžební a zpracovatelský areál. Pojizerské archeologické studie*. 2. Turnov: Muzeum Českého ráje v Turnově.
- ŠÍDA, Petr et al. 2014. *Jistebsko. Záchranný archeologický výzkum na parcele 350/1 v roce 2009. Pojizerské archeologické studie*. 3. Turnov: Muzeum Českého ráje v Turnově.
- ŠÍDA, Petr. 2005. *Další lokality s doklady neolitické těžby a zpracování kamene v Jizerských horách. Archeologie ve středních Čechách*. 9. Praha: Ústav archeologické památkové péče středních Čech.
- ŠÍDA, Petr. 2006. *Distribuční areály suroviny v neolitu na území České republiky. Archeologické rozhledy*. LVIII. Praha: Archeologický ústav Akademie věd České republiky Praha, v. v. i. S. 407–426.
- ŠÍDA, Petr. 2007a. *Metabazity kontaktní aureoly tanvaldského granitu mezi Rádem a Příchovicemi využívané pro výrobu neolitických kamenných nástrojů. Nepublikovaná diplomová práce, obhájená na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze*.
- ŠÍDA, Petr. 2007b. *Využívání kamenné suroviny v mladší a pozdní době kamenné. Dilenské areály v oblasti horního Pojezíří. Dissertations archaeologicae Brunenses/Pragensesque*. 3. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou.
- ŠÍDA, Petr; KACHLÍK, Václav. 2009. *Geological setting, petrology and mineralogy of metabasites in a thermal aureole of Tanvald granite (north Bohemia) used for the manufacture of Neolithic tools*. *Journal of Geosciences*. 54/3. Praha: Česká geologická společnost.
- ŠÍDA, Petr; PROSTŘEDNÍK, Jan. 2006. *Změny v zemědělském využívání podhůří Jizerských hor ve světle archeologických a etnografických pramenů*. In: *Z Českého ráje a Podkrkonoší*. 19. Semily – Turnov.
- ŠÍDA, Petr; PROSTŘEDNÍK, Jan. 2010. *Neolitická těžba metabazit v Jizerských horách*. In: KRÍŠTUF, Petr; VÁŘKA, Pavel (eds.). *Opomíjená archeologie 2007–2008*. Plzeň: Západočeská univerzita, Filozofická fakulta, katedra archeologie. S. 130–140.
- ŠÍDA, Petr; ŠREINOVÁ, Blanka; ŠTASTNÝ, Martin; ŠREIN, Vladimír; PROSTŘEDNÍK, Jan. 2004. *Neolitický těžební a výrobní areál v Jistebsku*. In: LUTOVSKÝ, Michal (ed.). *Otázky neolitu a eneolitu našich zemí – 2003*. Praha: Ústav archeologické památkové péče středních Čech. S. 109–131.
- ŠIMÁK, Josef Vítězslav. 1938. *České dějiny. Středověká kolonizace v zemích českých*. 1.5. Praha.
- ŠKABRADA, Jiří. 2007. *Konstrukce historických staveb*. Praha: Argo. ISBN 80-7203-548-7.
- ŠKABRADA, Jiří; EBEL, Martin. 1995. *Pozdní barokní domy v Novém Boru a jejich projekty*. In JIROUTEK, Jiří; KRUMM, Miloš; KUBELK, Martin; LIBAL, Dobroslav (ed.). *Historická architektura. Věda. Výzkum. Praxe. Sborník k počtu M. Pavlíka*. Praha: Jajna. S. 173–177. ISBN 80-901743-1-0.
- ŠMAHEL, František. 1995. *Husitská revoluce*. I. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-273-4.
- ŠMAHEL, František. 1996. *Husitská revoluce*. II. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-074-2.
- ŠMAHEL, František. 1996. *Husitská revoluce*. III. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-075-0.
- ŠMAHEL, František. 1996. *Husitská revoluce*. IV. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-073-4.
- ŠOLC, Radomil. 2018. *Restaurátorská zpráva o obnově sloupu se sochou Panny Marie Immaculaty v Liberci*. Dubá, 2018. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, RZ 1939.
- ŠORM, Antonín; KRAJČA, Antonín. 1939. *Mariánské sloupy v Čechách a na Moravě*. Praha: Antonín Daněk pečl Mariánských družin pražských.
- ŠREIN, Vladimír; ŠREINOVÁ, Blanka; ŠTASTNÝ, Martin; ŠÍDA, Petr; PROSTŘEDNÍK, Jan. 2002. *Neolitický těžební areál na katastru obce Jistebsko. Archeologie ve středních Čechách*. 6. Praha: Ústav archeologické památkové péče středních Čech. S. 91–99.
- ŠTĚPÁN, Luděk; KRÍVANOVÁ, Magda. 2000. *Dílo a život mylnářů a sekerníků v Čechách. Historie a technika vodních a větrných mylnářů, hamrů, pil, valch, stoup…* Praha: Argo.
- ŠTĚPÁN, Luděk; URBÁNEK, Radim; KLÍMEŠOVÁ, Hana. 2008. *Dílo mylnářů a sekerníků v Čechách II*. Praha: Argo.
- ŠTĚRBOVÁ, Daniela. 2007. *Thomas Hafencoeke (sakrální architektura)*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav pro dějiny umění, diplomová práce (strojopis).
- ŠTĚRNOVÁ, Petra (ed.). 2010. *Soupis nemovitých kulturních památek Okres Liberec I, A–L*. Liberec: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci. ISBN 978-80-903934-2-4.
- ŠTĚRNOVÁ, Petra (ed.). 2013. *Soupis nemovitých kulturních památek Město Liberec*. II, Li. Liberec: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci. ISBN 978-80-87810-00-2.
- ŠTĚRNOVÁ, Petra (ed.). 2013. *Soupis nemovitých kulturních památek Okres Liberec*. III, Lu–Ž. Liberec: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci. ISBN 978-80-87810-01-9.
- ŠTĚRNOVÁ, Petra. 2013. *Církev československá husitská a její sbory v Libereckém kraji. In Fontes Nissae = Prameny Nisy*. Roč. XIV, č. 1. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISSN 1213-5097.
- ŠTĚRNOVÁ, Petra; WINZELER, Marius. 2013. *Baden ohne Grenzen: Bäckerkult in Dreiländerneck = Koupání bez hranic: lázeňství v Trojmezi*. Górlitz: Oettel.
- ŠTŮVIČEK, Jan. 1970. *Poddanská hnutí na panství Grabštejn v druhé polovině 16. století. In Sborník Severočeského muzea. Historia 6*. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci.
- ŠTŮVIČKOVÁ, Petra. „Christians-stadt“ – projekt zahradního města na konci 18. století. In *Sborník Severočeského muzea*. 2004. Historia 14. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci. S. 22–33. ISBN 80-903595-3-1.
- ŠTŮVIČKOVÁ, Petra. 2004. *Arnoltové, liberečtí zedníci mistrů na přelomu 18. a 19. století ve světle archivních pramenů*. In *Sborník Severočeského muzea*. 2004. Historia 13. Liberec: Severočeské muzeum v Liberci. S. 28–40.
- ŠUBRT, Jeroným a kol. 1910. *České menšiny v severovýchodních a východních Čechách*. Praha.

- ŠVANKMAJER, Milan. 1957. Napoleonská armáda v severních Čechách roku 1813. In *Historie a vojenská č. 2*. S. 258–272.
- ŠVANKMAJER, Milan. 2004. *Čechy na slončinu napoleonských válek 1810–1815*. Praha: Nakladatelství Lidových novin, s. r. o. Edice Česká historie, sv. 14. ISBN 80-7106-677-X.
- TECHNIK, Svatopluk. 1986. *Stavební památky města Liberce. Klasicismus a empirie*. Liberec: Česká beseda.
- TECHNIK, Svatopluk. 1992. *Liberecké domy hovoří*. I. Liberec: Komise cestovního ruchu města Liberce ve spolupráci s Českou besedou.
- TECHNIK, Svatopluk. 1993. *Liberecké domy hovoří*. II. Liberec: Úřad města Liberce ve spolupráci s Českou besedou.
- TECHNIK, Svatopluk. 1995. *Liberecké domy hovoří*. III. Liberec: Úřad města Liberce ve spolupráci s Českou besedou.
- TECHNIK, Svatopluk. 1996. *Liberecké náměstí*. Liberec: Česká beseda.
- TECHNIK, Svatopluk. 1997. *Liberecké domy hovoří*. IV. Liberec: Město Liberec ve spolupráci s Českou besedou.
- TECHNIK, Svatopluk. 2001. *Liberecké domy hovoří*. V. Liberec: Statutární město Liberec.
- TEKIELA, Łukasz. 2010. *Wojna trzydziestoletnia na Górných Łużycach. Aspekty militarne*. Racibórz: Wydawnictwo i Agencja Infoemacyjna WAW Grzegorz Wawoczny. ISBN 978-83-89802-94-1.
- THOMAS, Ferdinand. 1913. Kriegerische Vorgänge in unserer Heimat vor hundert Jahren. *Reichenberger Zeitung*. 24. srpna 1913, roč. 54, č. 201, s. 29–32. Liberec.
- TICHÝ, H. 1907–1908. Zur Geschichte der Glasindustrie in Schreiberhau. *Schlesische Heimatblätter*.
- TICHÝ, H. 1924. Die Entwicklung der Betriebsformen in der Glasindustrie des Riesen-und Isergebirge. *Der Wanderer im Riesengebirge*. Nr. 4.
- TICHÝ, H., 1928. Die alte Glashütte Karlstahl. *Der Wanderer im Riesengebirge*. Nr. 9.
- TICHÝ, H. 1932. Alte und neue Gläser der Josephinenhütte. *Der Wanderer im Riesengebirge*.
- TICHÝ, Radomír. 1995. Česko-lužické pomezí v pravěku a raném středověku. In *Die Besiedlung der Neißeregion. Urgeschichte – Mittelalter – Neuzeit*. 1. Symposium der Geschichtskommission der Euroregion Neißa am 13. und 14. Oktober 1993 in Zittau. 1995. Zittau: Zittauer Geschichts- und Museumvereins e. V., Städtischen Museen Zittau.
- TILLE, Josef. 1905. *Geschichte der Stadt Niemes und ihrer nächsten Umgebung*. Niemes (Mimoň): H. Bienert. S. 210–218.
- TIMA, Václav. 2010. *Nové Město pod Smrkem*. Nové Město pod Smrkem: Občanské sdružení pro obnovu a rozvoj Nového Města pod Smrkem a okolí.
- TIMIENIECKI, Kazimierz. 1955. Lenna chłopskie czy prawo niemieckie. Rzecz z zakresu genety form gospodarstwa czynsowego w Polsce średnio-wiecznej. *Roczniki historyczne*. 20 (1951–52). Poznań.
- TISEROVÁ, Renata (ed.); KUDRNOVSKÝ, Miloš; PEŘINA, Ivan; ŠVEJNOHA, Josef; VESELÁ, Renata. 2010. Hamrštejn. Minulost, přítomnost a budoucnost zříceniny hradu. Liberec: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci. ISBN 978-80-903934-9-3.
- TISEROVÁ, Renata (ed.). 2018. *Frydlantský poklad. Archeologický výzkum Zámeckého rybníka ve Frydlantu*. Liberec.
- TLAPÁK, Josef. 1959. O sociální a hospodářské skladbě na panství českodubenském v druhé pol. 16. století. *Sborník Severočeského muzea, řada Historie*, 2. Liberec: Krajské nakladatelství Liberec.
- TOBIAS, Carl Anton. 1863. Beiträge zur Geschichte der Stadt Zittau. Begebenheiten und Erlebnisse in Zittau 1813. Zittau: J. L. Zöllner. S. 10–40.
- TOEGEL, Miroslav; PETRÁŇ, Josef; OBRŠLÍK, Jindřich (eds.) et al. 1975. *Prameny k nevolnickému povstání v Čechách a na Moravě v roce 1775*. Praha: Academia.
- TOMANOVÁ, Kateřina. 1989. Památky a plastiky Liberce: Pamětní desky, kapličky, kříže, plastiky XVIII. a XIX. století, plastiky XX. století. *Zprávy České besedy*, č. 65. Liberec: Česká beseda.
- TORBUS, W. 2007. Carlstahl-Orle. Historia i dzień dzisiejszy. *Skarbiec Duchy Gór*. Nr. 4.
- TRAUFENFEST, Gustav Ritter Amon von. 1898. *Geschichte des k. u. k. Husaren-Regimentes Kaiser Nr. 1*. Wien: Verlag des Regimentes. S. 308–339.
- TUMPACH, Josef (ed); PODLAHA Antonín (ed). 1930. *Český slovník bohovědný*. Praha: Cyrillo-Methodějská knihtiskárna a nakladatelství V. Kotrba.
- TUREK, Rudolf. 1960. Zeměpisné oblasti Čech v době hradištní. In *Vznik a počátky Slovanů*. III. Praha.
- TUREK, Rudolf. 1975. Listina Jindřicha IV. z 19. dubna 1086 a její teritoria. *Slavia antiqua*. 22.
- ULOVEC, Jiří. 2003. Hrad Hamrštejn. I. Přehled dějin hradu a jeho držitelů. In *Fontes Nissae – Prameny Nisy*. IV. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 80-7083-770-5, ISSN 1213-5097.
- ULRYCH, Ladislav. 2004. *První česká kronika obcí Mnišek a Fojtka*. Mnišek: Obec Mnišek.
- ULRYCH, Ladislav. 2006. *První česká kronika obce Oldřichov v Hájích*. Oldřichov v Hájích: Obec Oldřichov v Hájích.
- UMIŇSKI, Johan Nepomucen. 1829. Mémoire sur les Opérations de l'Avant-Garde du Huitième Corps de la Grande Armée formé de Troupes Polonois en 1813, par Témon Oculaire. *Journal de sciences militaires*. Březen 1829, č. 42, s. 11–24. Paris.
- URBAN, Stanislav. 1975. Jablonec nad Nisou. Minulost a přítomnost města. In: DOUBEK, Jiří. (ed.) *Jablonec nad Nisou*. Martin: Vydavatelstvo Osveta, Ústí nad Labem: Severočeské nakladatelství.
- URBÁNEK, Radim. 2004. *Dřevo, hlína, opuka, Lidové stavitelství na Vysokomýtsku*. Vysoké Mýto: Regionální muzeum ve Vysokém Mýtu.
- URBÁNEK, Rudolf. 1962. *Věk poděbradský*, IV. České dějiny III. Praha. VALKA, Josef. 1975. K problému sociálního myšlení a ideologie nevolníků roku 1775. In BOUZA, Erik (ed.). *Povstání poddanského lidu 1775 v severovýchodních Čechách*. Hradec Králové: Kruh.
- VALOVÁ, Marie. 2014. *Odemčené zámky: stopy baroka v krajině*. Bezručůce: Místní akční skupina Český Západ.
- VANKOVÁ, Věra. 1975. Poddanské povinnosti před povstáním. In BOUZA, Erik (ed.). *Povstání poddanského lidu 1775 v severovýchodních Čechách*. Hradec Králové: Kruh.
- VASKŮ, Zdeněk. 1996. Deštivé roky 1770–1772. Historická epizoda vodního režimu, která ovlivnila vývoj české společnosti, zemědělství a krajiny. *Vesmír*. Roč. 75, 1996, č. 8.
- Ve znamení zemí Koruny české. Sborník k šedesátým narozeninám profesorky Lenky Bobkové*. 2006. Praha: Rozsvětla Karlova v Praze, Filozofická fakulta. ISBN 80-903756-1-8.
- Vědecké pojednání – Wissenschaftliche Abhandlungen = Prace Naukowe*. 2000. VI–1. Liberec, Zittau, Jelenia Góra: Technická univerzita v Liberci, Internationales Hochschulinstitut Zittau, Hochschule Zittau/Görlitz, Akademie Ekonomica Wrocław, Wydział Gospodarku Regionalnej Turystyki w Jeleniej Górze, Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze.
- VĚTROVSKÝ, Maxmilián; BOČKOVÁ, Alena. 2015. *Historia S. Joannis Nepomuceni – Zpráva historická o životě sv. Jana Nepomuckého: aneb Podoba barokního překlada*. Praha: Scriptorium.
- VINKLÁČ, Pavel D.; FILIPOVÁ, Dana. 2007. *Raspavena, město na smědě. Die Stadt an der Wittig*. Liberec: Knihy 555. ISBN 978-80-86660-18-9.
- VLACH, Miroslav. 1959. Přehled robotních povinností na Sobotecku po vydání robotního patentu v roce 1775. *Sborník Severočeského muzea, řada Historie*, 2. Liberec: Krajské nakladatelství Liberec.
- VLČEK, Pavel; EBEL, Martin; VOJTÍŠKOVÁ, Lucie. 1990. *Jablonec nad Nisou. Kostel sv. Anny. Stavebně-historický průzkum*. Praha: Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a obcí.
- VLČEK, Emanuel. 1993. *Jan z Pomuku: (Sv. Jan Nepomucký): jeho život, umění a slavné působení ve světle současné historie a antropologie*. Praha: Vesmír, 1993. Postavy českých dějin očima antropologa; sv. 1.
- VLČEK, Pavel (ed). 2004. *Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách*. Praha: Academia. ISBN 80-200-0969-8.
- VLČEK, Pavel; SOMMER, Petr; FOLTÝN, Dušan (eds.). 1997. *Encyklopedie českých klášterů*. Praha: Libri. ISBN 80-85983-17-6.
- VLČEK, Pavel; SOMMER, Petr; FOLTÝN, Dušan. 1998. *Encyklopedie českých klášterů*. Praha: Libri. ISBN 80-85983-17-6.
- VLNÁS, Vít. 2001. *Sláva barokní Čechie: umění, kultura a společnost 17. a 18. století*. Praha: pro Národní galerii v Praze realizoval na nakl. Paseka. ISBN 80-7035-263-9.
- VOCHOMURKA, Jiří. 2008a. Edice soupisu náboženských soch Kristiánova a Liberce z roku 1836. *Sborník Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci*. Liberec: NPÚ ÚOP Liberec.
- VOCHOMURKA, Jiří. 2008b. Hrázděná přička v domě čp. 102 ve Frydlantu. In *Krkonose a Jizerské hory*, roč. XLI, č. 7, s. 35.
- VOLLPRECHT, Otto. 1912. Neuerliche Beiträge zur Geschichte von Priedlan. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 6.
- VONDRÁK, Roman. 2010. *České země v letech 1705–1792. Věk absolutismu, osvícenství, paruk a třířehových klobouků*. Praha: Libri.
- VONDRÁČKOVÁ, Jitka. 2003. Purkrabí z Donína na Grabštejně. In *Ústecký sborník historický*. 2003/1. Ústí n. L.: Muzeum města Ústí nad Labem. ISBN 80-86475-03-4.
- VOREL, Petr (ed.). 1999. *Stavovský odboj roku 1547. První krize habsburské monarchie. Sborník příspěvků k vědecké konferenci konané v Pardubicích 29–30. 9. 1997*. Pardubice, Praha: Východočeské muzeum v Pardubicích, Historický ústav Akademie věd ČR v Praze, Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-86046-34-1.
- VOSTRÁK, Václav. 2011. O třech sochách Jana Nepomuckého. In: *Naše Jablonecko*. Roč. 1, č. 5.
- VOTÝPKA, Vladimír. 2000. *Návraty české šlechty*. Praha, Litomyšl.
- VOTÝPKA, Vladimír. 1995. *Příběhy české šlechty*. Praha: Mladá fronta.
- VOŽENÍLEK, Jan. 1924. *Pozemková reforma v Československé republice*. 2. vyd. Praha: Pozemkový úřad.
- VOŽENÍLEK, Jan. 1930. *Předběžné výsledky čs. pozemkové reformy. Země česká a moravskoslezská*. Praha: Pozemkový úřad.
- VYBÍRAL, Jindřich. 2013. *Friedrich Ohmann: objev baroku a počátky moderní architektury v Čechách – die Entdeckung des Barocks und die Anfänge der modernen Architektur in Böhmen*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola uměleckopromyslová.
- VYDRA, František. 1995. *Chrastava. Kapitoly z historie města a jeho okolí*. Chrastava: Městský úřad. Společnost přátel historie města Chrastavy.
- VYDRA, František. 2003. *Vitkov... sedm staletí dějin zemědělské obce*. Chrastava: Městský úřad v Chrastavě.
- VYDRA, František. 2004. *Nová Ves ... procházka dějinami obce v údolí Jeřice*. Nová Ves: Obecní úřad.
- VYDRA, Ivan. 2013. Svatojánské sakrální památky v katastru města Chrastavy – I, II. In: *Chrastavské listy. Bulletin Společnosti přátel historie města Chrastavy*. Č. 214, 2015.
- VYDRA, Ivan. 2014. *Boží muka a pomníky jako součást krajiny na Chrastavsku. Kostely a kaple / křížky / boží muka / pomníčky / svaté obrázky / sochy / válečné pomníky / místa neštěstí*. Chrastava: vlastním nákladem. ISBN 978-80-260-6485-5.
- VYKOUPILOV, Libor. 2000. *Slovník českých dějin*. Brno: Julius Zirkus.
- VYSOKOČIL, Jan Kapištrán. 1947. Náboženské poměry v dějinách Žitavsky. In FRINTA, Antonín; ROKYTA, Hugo (eds.). *Žitavsko v českých dějinách*. Praha.
- Vznik samostatného Československa a severní Čechy. 1968. Historický sborník Ústecka 1968. Ústí nad Labem.
- WAGNER, Julius. 1983. Die deutschen Dorfformen. In HENKEL, Gerhard (ed.). Die ländliche Siedlung als Forschungsgegenstand der Geographie. *Wege der Forschung*. 616. Darmstadt.
- WAWRZYŃCZAK, Marcin et al. 2019. *Michelsbad. Historia nieistniejącej izerskiej gopady*. Chromiec: Wydawnictwo Wielka Izera. ISBN 978-83-953369-0-4.
- WEBER, R. 1909. *Schlesische Schloesser*, Band I. Dresden.
- WENZEL, Ferdinand. 1911. Erlebnisse des österreichischen Stabsofficiers Berndt im Jahre 1813. In *Mitteilungen des Vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. Roč. 5, č. 3. Reichenberg. S. 117–129.
- WENZEL, Walter. 1991–1992. *Studien zu sorbischen Perennennamen*. II/1. Bautzen 1991. II/2. Bautzen 1992.
- WERESZCZYŃSKI, Wiesław. 2002. Proces zabudowy majątku Gotsche II Schoffa, założyciela rodu z Chojnika i Gryfa. Cz. 1. In *Rocznik Jeleniogórski*, XXXIV. Jelenia Góra.
- WERESZCZYŃSKI, Wiesław. 2004. Fünflhausen – zaginiono lenno zamkowe u podnóża Gór Izerskich. *Rocznik Jeleniogórski*. Tom XXVI. Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, Archiwum Państwowe, oddział w Jeleniej Górze. PL ISSN 0080-3480.
- WERESZCZYŃSKI, Wiesław. 2008. Powstanie i lokacja Jeleniej Góry na prawie miejskim. *Rocznik Jeleniogórski*. Tom XL. Jelenia Góra: Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry, Archiwum Państwowe, oddział w Jeleniej Górze. PL ISSN 0080-3480.
- WIATER, Przemysław. 1999. Początki hutnictwa szkła w dolinie rzeki Kamiennej w świetle literatury. In *Rocznik Jeleniogórski*. Tom 31.
- WIATER, Przemysław. 2000. Dawna huta szkła Karlstahl-Orle, Zarys dziejów. *Rocznik Jeleniogórski*. Tom 32.
- WIATER, Przemysław. 2012. Pilsarska Poręba nad Szklarskim Potokiem. O początkach Szklarskiej Poręby. *Rocznik Jeleniogórski*. Tom 44.
- WIECHOVSKY, Alexander. 1931. Aus der Aufzeichnungen des Lehrers Anton Lehmann aus Neuland bei Niemes. XXI. In *Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs*. Roč. LIV, č. 2. Böhmsche Leipa: druck von Joh. Künstner. S. 81–87.
- WIECHOVSKY, Alexander. 1932a. Aus der Aufzeichnungen des Lehrers Anton Lehmann aus Neuland bei Niemes. XXIII. In *Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs*. Roč. LV, č. 1. Böhmsche Leipa: druck von Joh. Künstner. S. 26–31.
- WIECHOVSKY, Alexander. 1932b. Aus der Aufzeichnungen des Lehrers Anton Lehmann aus Neuland bei Niemes. XXIV. In *Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs*. Roč. LV, č. 2. Böhmsche Leipa: druck von Joh. Künstner. S. 59–65.
- WILHELM, Bonaventura Josef; MINAŘÍK, František Kliment. 1909–10. *Dějiny klášterů františkánských v Čechách a na Moravě*. Třebíč: nákladem františkánského provincie česko-moravské.
- WINZELER, Marius (ed.). 2015. *Jan Hus. Wege der Wahrheit. Das Erbe des böhmischen Reformators in Oberlausitz und in Nordböhmen – Jan Hus. Cesty pravdy. Dědictví českého reformátora v Horní Lužici a v severních Čechách*. Zittauer Geschichtsblätter. Heft. 52. Zittau: Verlag Gunter Oettel für die Städtischen Museen Zittau. ISBN 978-3-944560-25-0.
- WINTER, Zikmund. 1906. *Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v XIV. a v XV. století*. Praha: Česká akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění.
- WOJTUCKI, Daniel; ZOBNÍWÓ, Stanisław. 2017. Kamienne krzyże na Śląsku, Górných Łużycach i ziemi Kłodzkiej. Wrocław: Oficyna Wydawnictwa ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. ISBN 978-83-7977-288-9.
- WORBS, J. G. 1826. *Geschichte der Herrschaften Sorau und Triebel*. Sorau.
- WOSTRY, Wilhelm. 1926. Der Herzog von Friedland. In: *Heimatkunde des Bezirkes Friedland in Böhmen*. Friedland in Böhmen: Verlag des Friedländer Lehrervereins.
- WRZESINSKI, Szymon; BRANIEWSKI, Eugeniusz. 2013. *Napoleon nad Bobrem i Kwisz. Szlakiem bitew, skarbow i zabytków wojny 1813 roku*. Warszawa: Agencja Wydawnictwa Cinderella Books Andrzej Zasieczny. ISBN 978-83-7339-116-1.
- Z Českého rája a Podkrkonoší. *Vlastivědný sborník*. Semily: Státní okresní archiv. ISSN 1211-975X.
- Z historii Jeleniej Góry i regionu = History of Jelenia Góra and the Region = Z dějin Jelení Hory a regionu. 2012. Jelenia Góra: Muzeum Karkonoskie.
- ZDICHYNEC, Jan. 2003. Klášter Marienthal mezi králi, městy a šlechtou (1234–1547). In BOBKOVÁ, Lenka (ed.). *Korunní země v dějinách českého státu I: Integrovaní a partikulární rysy českého státu v pozdním středověku*. Praha 2003.
- ZEMAN, Antonín. 1984. *Stanovské kořeny*. Hradec Králové: Kruh.
- ZEMAN, Jaroslav. 2011. *Liberec: urbanismus, architektura, industriál, pomníky, objekty, památky*. Liberec: Knihy 555. ISBN 978-80-86660-33-2.
- ZIMMERMANN, Alfred. 1885. *Blüthe und Verfall des Leinengewerbes in Schlesien. Gewerbe- und Handelspolitik dreier Jahrhunderte*. Breslau.
- ŽÁČEK, Rudolf. 2005. *Slézsko*. Praha.

Prameny

Archív Národního památkového ústavu, územně odborné pracoviště v Liberci

- EBEL, Martin; VLČEK, Pavel. 1990. *Jablonec nad Nisou, dům čp. 346, stavebně-historický průzkum*. Ústí nad Labem.
- GABRIEL, František; EBEL, Martin. 1994. *Liberec – stavebně-historický průzkum čp. 305-II*. Ústí nad Labem.
- EBEL, Martin; KRACÍKOVÁ, Lucie. 1995. *Frydlant, dům čp. 103, stavebně-historický průzkum*. Ústí nad Labem.
- KYNCL, Tomáš; PANÁČEK, Michal. 2003. *Tabulka s výsledky dendrochronologické analýzy domu čp. 10 v Krásné*.
- MACEK, Petr; URBAN, Jan. 1986. *Liberec – zámek, stavebně historický průzkum*. Praha.
- NOVÝ, Miroslav. 2011. *Frydlant (okr. LB, Liberecký kraj), dům čp. 102, Náměstí T. G. Masaryka, podkroví a krov, stavebně historický průzkum*. Ústí nad Labem.
- NOVÝ, Miroslav. 2012. *Frydlant (okr. LB, Liberecký kraj), dům čp. 102, Náměstí T. G. Masaryka, patro, stavebně historický průzkum*. Ústí nad Labem.
- NOVÝ, Miroslav; NOVÁ, Eliška. 2013. *Frydlant (okr. LB, Liberecký kraj), dům čp. 74, Náměstí T. G. Masaryka, stavebně historický průzkum*. Ústí nad Labem.
- PERINA, Ivan. 2017. *Krásná – Kittlův dům čp. 10. Černé kuchyně a jejich detaily. Názevová zpráva operativní dokumentace*. Liberec.
- ŠKABRADA, Jiří; ZAHRAVNÍK, Pavel. 1980. *Krásná. „Kittlův dům“ čp. 10, stavebně historický průzkum*. Praha.
- TECHNIK, Jiří. 1995. *Záchrana kostela archanděla Michaela ve Smržovce*. Smržovka.

Český úřad zeměměřičký a katastrální

- Cisařské povinné otisky stabilního katastru 1 : 2 880 – Čechy*. 1843. Praha: Ústřední archiv zeměměřičství a katastru [online]. Dostupný z www: <http://archivnimapy.cuzk.cz>
- Seznam a mapa vodních děl republiky Československé. Sešit 9. Praha: Ministerstvo veřejných prací, 1932.

Magistrát města Liberce, stavební archiv

- Složky domů čp. 149–II, 327–II, 99–IV, 14–IV, 61–IV a 192–IV, 15, 16–IX, 75–IX, 32–XI, 61–XXX.

Národní archiv Praha

- Farářská relace z roku 1670 – Frydlant, APA, sign. B 41/2, kniha I/2, 10. Fasse z roku 1714 – Frydlant, APA, sign. B 15/8. Pozůstalost Dr. Joachima Prochna, fond č. 188, kart. č. 1–9. Soupis kostelů z roku 1651, SM 103/47.

Österreichische Nationalbibliothek

- Liebwerda ein Badoert Bunzlauer Kreises nachgemahlt von Joann Venuto 1824, inv. č. +Z208033609.
- Liebwerda gegen Aufgang von Christoph Nathe um 1790, inv. č. +Z8505090X.
- Commercialstadt Reichenberg in Bunzlauer Kreise, gemahlt nach Döbler von Joann Venuto 1817, inv. č. +Z208043603.

Státní oblastní archiv Litoměřice, pobočka Děčín

- HS Clam-Gallas, inv. č. 492 (kt. 173, 174), 1273 (kt. 283), 1277 (kt. 284), 3015 (kt. 709), 3127 (kt. 736).
- Lenní kniha frydlantská I. Rodinný archiv Clam-Gallasů, kart. č. 497.
- Lenní kniha frydlantská II. Rodinný archiv Clam-Gallasů, kart. č. 497.
- Lenní kniha frydlantská III. Rodinný archiv Clam-Gallasů, kart. č. 498.
- Lenní kniha frydlantská IV. Rodinný archiv Clam-Gallasů, kart. č. 498.
- Svatební smlouva Anna Maria Polyxena Des Fours, geb. von Schönfeld*. 1663. Fondy rod. archivu Des Fours-Walderode, inv. č. IV–4/7. Urbář panství Frydlant z roku 1617. Rodinný archiv Clam-Gallasů, kart. č. 707.
- Ústřední správa Desfours-Walderode, kt. 53, 68, 93, inv. č. 82, 115, 439.
- Velkostatek Frydlant.
- Velkostatek Liberec, inv. č. 682, 733, 1196, 1197, 1198, 1477, 678 (kt. 361) 732 (kt. 372).
- Velkostatek Sloup.

Státní okresní archiv Jablonec nad Nisou

- Fond Josef Meissner, kt. 19, inv. č. 248, 28, 30.
- FÚ Rychnov, Verzeichniss samtllicher Standbilder im Pfarrbezirke Reichenau, nedat.
- FÚ Rychnov, Memorabilienbuch.
- FÚ Rychnov, Opis Josefa Hübnerna o složení sumy 30 zl. na údržbu Olivové hory v Rádle, datovaný 1. srpna 1829.
- FÚ Rychnov, Opis odpovědi biskupské konzistoře na žádost Josefa Hübnerna o vysvěcení Olivové hory v Rádle datovaná 6. července 1832.
- Sbírka fotografií.
- Sbírka map a plánů.
- UMLAUF, Josef. *Pamatná kniha Železného Brodu nad Jizerou*. Fond město Železný Brod, inv. č. 9, str. 11.

Státní okresní archiv Liberec

- Archív města Liberce, díl I, inventář I. Staré stavební spisy – městská čtvrť V – Kristiánov, inv. č. 951, sign. S265.
- Archív města Liberce XVI – Gd, kt. 7, inv. č. 18.
- BOCK, Jiří. 2014. *Cech soukeníků Liberec 1579–1860 (1868)*, Inventář archivního fondu, archivní pomůcka č. 449. Liberec, 2014.

- BOCK, Jiří. 2014. *Společenstvo soukeníků Liberec (1838) 1861–1945*, Inventář archivního fondu, archivní pomůcka č. 446. Liberec, 2014.
- Sbírka map a plánů, inv. č. 781, 865.
- Sbírka obrazů, fotografií a fotonegativů.

Prameny z dalších institucí

- Archivälische Erhebungen Nr. 255/25, A. E. Nr. 6648*. Vídeň, vojenský archiv, 14. března 1925.
- DES FOURS, Mikuláš Vladimír. 1936. *Legenda k portrétu Albrechta Maximiliána Des Fours, napsaná hrabětem 2. října 1936*. Hrubý Rohozec: státní zámek – archiv.
- DES FOURS, Mikuláš Vladimír. *Poznámky k Parisově monografii*. ZOA Opava, pob. Olomouc, inv. č. 243, sign. FW 109.
- DURYCH, Fortunatus. 1771. *De origine templi St. Salvatoris-Prague 1771*.
- PARIS, Johann. *Monographie des hochgräflichen Geschlechtes 1857*. ZOA Opava, pobočka Olomouc, inv. č. 243, sign. FW 109.
- Passausische Akten... II*. Státní archiv Drážďany, kniha 9167, fol. 42–135.
- TROFAIER, Maximilian. 2013. *Archivář Schottenstift, Vídeň*. Informace z 25. 01. 2013.
- Závět, Anna Maria Polyxena Des Fours geb. von Schönfeld*, 1697. ZOA Opava, pob. Olomouc, statek Potštát, inv. č. 252, sign. FW 118.

PRAMENY VYDANÉ

- Codex Diplomaticus Bohemiae I–IV* (ČDB).
- I. FRIEDRICH, Gustav (ed.). 1904–1907. Praze.
- II. FRIEDRICH, Gustav (ed.). 1912. Praze.
- III/1–2. FRIEDRICH, Gustav; KRISTEM, Zdeněk (eds.). 1942, 1962. Praze.
- IV/1–2. ŠEBÁNEK, Zdeněk; DUŠKOVÁ, Dáša (eds.). 1962, 1965. Praze.
- RIEDEL, Richard (ed.). 1886. *Codex diplomaticus Brandenburgiensis*. I. Berlin.
- Codex diplomaticus Lusatie Superioris I–VI* (CDLS).
- I. KÖHLER, Gustav (ed.). 1856. *Sammlung der Urkunden für Geschichte des Margrathums Ober-Lausitz*. Görlitz.
- II/1–2. JECHT, Richard (ed.). 1905. *Urkunden der Oberlausitzer Hussitenkrieges und der gleichzeitigen die Sechslände angehenden Fehden*. Görlitz.
- III. JECHT, Richard (ed.). 1910. *Die ältesten Görlitzer Ratsrechnungen bis 1419*. Görlitz.
- IV/1–5. JECHT, Richard (ed.). 1918–1920. *Oberlausitzer Urkunden unter König Albrecht II. und Ladislaus Posthumus*. Görlitz.
- VI/1. JECHT, Richard (ed.). 1931. *Oberlausitzer Urkunden unter König Georg Podjebrad*. Görlitz.
- Codex diplomaticus Saxonie regiae* (CDSR) – viz EGERSDORF, E. G. 1864.
- Das Zinsregister des Klosters Marienstern – viz HAUPT, Walter; HUTH, Joachim (eds.) 1957.
- Desky dvorské Království českého* (DD) – viz FRIEDRICH, Gustav. 1944.
- DÖHLER, Richard. 1905. *Die Urkunden der zu Joachimstein gehörigen Rittergüter Radmeritz, Niecha, Markersdorf, Nieder-Linda, Tauchritz, Maltitz mit Tettichen, Küpper, sowie des Rittergutes Nieder-Leuba in Regesten bearbeitet und zugleich mit einer Geschichte der älteren Ortschaften der Radmeritz und des Stiftes eingeleitet*. *Neues lausitzisches Magazin*. 81 (1905). S. 1–192.
- EGERSDORF, E. G. (ed.). 1864. *Codex diplomaticus Saxonie regiae* (CDSR). Bd. II/1. *Urkundenbuch des Hochstifts Meissen*. Leipzig.
- EMLER, Josef (ed.). 1882. *Fontes rerum Bohemicarum* (FRB). Praze.
- EMLER, Josef; TINGL, Antonín (eds.). 1879–1886. *Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidicesim* (LC). I–VII. Praze.
- FRIEDRICH, Gustav. 1944. *Desky dvorské Království českého* (DD). VIII. Druhá kniha pühonná z let 1407–1530. Praha.
- GIERACH, Erich. 1912. *Die Registra decimaurm papalium und der Gau Zagost*. *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*. 6 (1912). S. 5–9.
- HALLWICH, Hermann (ed.). 1905. *Friedland vor fünf hundert Jahren*. *Mitteilungen des Vereins für Geschichte der Deutschen in Böhmen*. 43, 1905. S. 357–428.
- HAUPT, Walter, HUTH, Joachim (eds.). 1957. *Das Zinsregister des Klosters Marienstern*. *Spisy Instituta za serbski ludospyt* 6. Bautzen.
- HAUPT, Walter. 1968. *Die Meissener Bistumsatrikel 1495* (Mišeňská biskupská matrika). Dresden.
- HELBIG, Julius. 1911. *Dritter Regesten-Nachtrag zur Geschichte des Lehensadels der Herrschaften Friedland und Seidenberg*. *Neues lausitzisches Magazin*. 87 (1911). S. 295–302.
- HELBIG, Julius; HIRTZ, Anton. 1911. *Urkundliche Beiträge zur Geschichte der edlen Herren von Biberstein* (UB). Reichenberg.
- HOFFMANN, Christian Gottfried (ed.). 1719. *Scriptores rerum lusaticarum* (SRL). IV. Görlitz.
- HORAK, Bohuslav; TRÁVNÍČEK, Dušan (eds.). 1956. *Descriptio civitatum ad septentrionalem plagam Danubii* (tzv. Bavorský geograf). *Rozpravy Československé akademie věd*. 66, seš. 2. Praha: ČSAV.
- JECHT, Richard. 1909. *Quellen zur Geschichte der Stadt Görlitz*. Görlitz.
- Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidicesim* (LC) – viz EMLER, Josef; TINGL, Antonín (eds.). 1879–1886.
- Mišeňská biskupská matrika – viz HAUPT, Walter.
- (*Novi*) *Scriptores rerum Lusaticarum* (NSRL). *Sammlung ober- und niederlausitzischer Geschichtsschreiber*. 1828–1866. I–IV. Görlitz: Oberlausitzische Gesellschaft der Wissenschaften.

- PROCHNO, Joachim. 1937. *Regesten zur Geschichte der Stadt und des Landes Zittau*. *Neues lausitzisches Magazin* 113 (1937). S. 79–198.
- Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae* (RBM). 1882. III. Praze: Josef Emler.
- HELBIG, Julius. 1987. *Regesten zur Geschichte des Lehensadels der Herrschaft Friedland und Seidenberg*. *Neues lausitzisches Magazin*. 73 (1897).
- Regesten viz HELBIG, Julius. 1987.
- PAZDEROVÁ, Alena (ed.). 1994. *Soupis poddanych podle víry z roku 1651. Boleslavsko I, II*. Praha: Státní ústřední archiv. ISBN 80-85475-14-6.
- Soupis poddanych podle víry – viz PAZDEROVÁ, Alena (ed.). 1994. *Scriptores rerum lusaticarum* (SRL) – viz HOFFMANN, Christian Gottfried (ed.).
- Urbář 1381 – viz HALLWICH, Hermann (ed.). 1905. *Urkundliche Beiträge zur Geschichte der edlen Herren von Biberstein* (UB) – viz HELBIG, Julius; HIRTZ, Anton. 1911. *Verzeichnis Oberlausitzischer Urkunden* (VOU) – viz ZOBEL, Anton (ed.). 1789–1805.
- ZOBEL, Anton (ed.). 1799–1805. *Verzeichnis Oberlausitzischer Urkunden* (VOU). I–III. Görlitz.

Internetové zdroje

- Cisařské povinné otisky stabilního katastru 1 : 2 880 – Čechy*. 1843. Praha: Ústřední archiv zeměměřičství a katastru [online]. Dostupný z www: <http://archivnimapy.cuzk.cz>